

EESTI SKAUT

Sisuks:

Rahupühadeks

Röövitud jõuluvana

Ao V.

Muinasjutt imelambist

Salga tegevus

E. O.

Skautlus ja kool

F. O.

Märkmeid, memuaare ja arvamusi

H. M.

Skautide kuuldemäng „Läbi öö“

Ao V.

Praktilist

A. P.

Gaididele

Teated ja palju muud

XVIII aastak. Detsember 1939

Ühegi skaudi ja gaidi raamatukogus ei tohi puududa

»Eesti Skaut«

1940. a.

See skautluse ajalugu, käsi-
raamat, jutustus- ja praktiliste
näpunäidete kogu maksab
ainult Kr. 1.— aastas igale skaudile ja
gaidile.

«Eesti Skaudi» tellimisi võtava vastu kõik postiasutused ja
ajakirja volinikud skautmalevates.

EESTI SAAT

Detsember

Nr. 10 — 1939

XVIII AASTAK.

Läbi karge põhjaöö väriseb jõuluhelk...

Jõuluõõl 1939

„Rahu maa peal
ja inimestest hea meel...“
Milline naljakas vale!

Kuid ma tahan valgemale
oma isiklikul jõuluteel,
mida juhib südame hääl.

Tahan emale valest —
tagasi ürgsesse ellu,
mis elas siin Kalevi kuulsuse-päevil.

Tahan valgemale,
tahan paremale!
Ma lähen põhjavalguse alla,
mis seisab vastu öö matvat öudu,
ja Põhjavaim — mu jumal on sääl:
nende valgete metsade hääl
on tema ohe ja südame-tukse
ning mingi sõnatu, püha kutse...

Öö tulistes triipudes särab.

E. Uiibo-Targi.

Me musklikid pakitsemas tööde ihas

Me musklikid pakitsemas tööde ihas
Ja vaimustusest kihamas on mõttelend,
Vaim pulbitsemas loomiskires üha
Ja kere pingutusteks sirutamas end.

Me kujutlust on valdand ülesanded
Ja tahe parimat on teha igal meist.
Vaid rakendust nüüd ootavad mu
meeled selged.
Suur soov on viia ellu tohutuid ideid.

Töö algab nagu võimas vesi,
Mis lennutab kõik tammid, takistused
eest.
Ei taatidena töötada me taha tasakesi,
Vaid koht meil seal kus otsitakse uljast
meest.

Jaan Rajaleid.

Tõuse leek...

Loida leek!

Loida leek! et vendlusaade
koidku üle maa ja saarte,
eesti poisse ühendaks.
Loida leek! et noorte tahe
Peipsi vee ja mere vahel
kodule end pühendaks.

Tõuse leek! et lõkkeringis
laulud ülendaksid hingi,
säde süütaks südame.
Tõuse leek! et sinu võimused
pühitseks kõik aatehõimud
võitlemiseks võidule!

Meinart Järna.

Röövitud jõuluvana

AoV.

(Väljavõtte tegevusraamatust).

Väikesed hundud pidasid jõuluõhtut Raja tänaval „Laulva hundi kodus“.

Teisel korral asuv ruumikas tuba oli laeni magusat kuuse- ja künulasvasva lõhna täis, võiks ütelda ülemine toa pool — alumisel toa poolel sagis ilmatu hulk pisikesi poisi-plõnne, punapõselisi ja särasilmalisi — ja kui kenad ja puh-tad olid nende vormid, kaelarätikud ja vilenöörid.

Pesavana Rein uuris närviliselt käe-kella.

— Kella osut nihkub juba seitsmele, arutas ta endamisi, — aga master Tom-mist-jõuluvana ei ilmu ega ilmu... Master Tommi oli kindlasti lubanud „jõuluvana teha“, ja kui ta juba midagi lubab — siis on see nõndasama hea kui tehtud!

Poisid muutusid üha ärevamateks ja rahutumateks. Nüüd oli neid juba suur salk kogunenud välisukse juurde.

— Kas pole veel näha! hüüti läbisegi.

Küll on lugu jõuluvana ei tule, ega tule...

— Jõuluvana tuleb — tuleb viimaks! hüüti rõõmsalt.

Lauljad kogunesid kiiresti kuuse juurde, ja algas tervituslaul jõuluvana-le.

Osa agaramaid poisse jooksis uksest välja trepile, jõuluvana-le vastu.

Kohe haarati jõuluvanal käealt, aidati ta trepist üles. Isegi ta kingituste kott võeti kolme-nelja „mehe“ turjale.

Toa uks oli pärani lahti ja sealt kostis südantliigutavat laulu.

Olgugi et jõuluvana, kui jõudis tei-sele korrale, nägi lahtisest uksest jõulu-puud, poisse ja kuulis poiste laulu, ta ei astunud uksest sisse, vaid hakkas üles kolmandale korrale astuma.

See oli poistele liig: — Jõuluvana, jõuluvana! Kuhu sa lähed! Astu aga sisse — meie ootasime juba ammu sind! Ja poisid kingituse kotiga astusidki üle läve tuppa.

Mets magab jõuluund...

Jõuluvana suurele vastupunnimisele vaatamata tiriti ja talutati ta üle läve tuppa.

Tema sõnu — ma ei ole õige jõulu-vana, mitte teie jõuluvana! — neid ei pannud keegi tähele. Vaid väsinud jõuluvana-ke pandi aga ilusasti suurde tugitooli istuma ja jalgu puhkama.

Kuid jõuluvana näoilme oli üpris õn-netu ja saamatu.

Nüüd algas deklameerimine, laulmine ja selline tore, kiiduväärne ja süda-

messe sulav esinemine, mis isegi kivise südamega jõuluvana oleks võipehmeks sulatanud.

Kuid just see jõuluvana oli kivise südamega. Ja näis, et lahkumisega oli tal kõige rohkem tegemist — aga ta siiski ei saanud lahkuda.

Pesavana Rein oli täielikult hämmas-tunud — heldeke, mis oli siis master Tommiga juhtunud...

Laialt tuntud lõbusatujuline master oli kuidagi hädine ja närvitset, ja peale selle kippus veel lahkuma — tõesti ime-lik, äärmiselt imelik!

Kui ettekanded ja salmilugemised olid kõige suuremas hoos, juhtus midagi üllatavat — toa uks prantsatas lahti — ja näe, imet! uksest astus sisse teine jõuluvana...

Ja nüüd sündis päris kummaline lu-

gu... enne oli aga pisut aega toas täie-lik vaikus...

Siis ütles uus jõuluvana:

— Tere lapsed! Ja tere lell — või sattusime siia kogemata kohe kahekesi koiraga!

Nüüd tõusis jõuluvana toolilt — ja paari kiire sammuga oli ta ukse juu-res —:

— Ma olen siit ülevalt! kaebas ta hä-daliselt sosistades.

— Pidin seal olema juba pool tundi tagasi, mind oodatakse... poisid töid mu vägisi siia... lubage mul lahkuda...

Uus jõuluvana hakkas kõlavalt naer-ma, ja koputas vanale sõbralikult õlale:

— Head tervist lell! Küll ma tulen siin ise toime.

Vana lahkus suure jooksuga.

Oi, oi — vangutas pesavana Rein pead — see uus on ju meie master Tom-mi, aga kes oli küll see esimene...

Muinasjutt imelambist

Ühe matkuci jutustuse järgi Hõbe Hunt

Õhtused varjud laskusid maale. Val-gus ja pimedus heitlesid igavesel võit-lusareenil. Kohutavalt ilus on see võit-lus. Sõnatu, hääletu, ainult silmale näh-tav, värvide mäng.

Tõusime kõrgele kaldale ja tardusi-me sambaiks avanenud vaatepildi ees. Päikene parajasti alumise servaga suud-les ääretut merd, värvides verikuldse vöö üle virvendava vee. Ainult silmad meil elasid. Kadunud oli teiste meelte tunnetus. Nägime ainult otsatut kaugust ja värvide mängu. Igatahes valus meile hinge puged. Tahtsime näha ka kaugus-te taha. Saavutamatu randade ilu nau-tida tahtsime. Nüüd vaid igatsus näris hinge ja silm nautis võitluse pinget. Valguse ja pimeduse heitluse raskus rõ-hus meid. Istusime kaua veel hämaras öös.

Sõber mul jutustas siis. Lugu nii va-na, aga ometi nii hingele lähedast. Kuu-lasin teda nagu oma südame häält.

Oli kord hallil ajal koguja, kes kõik-sugu haruldasi asju kogus. Ta korjas ka igapäiseid asju, aga sarnasel korral pidi neid mingi omapärane tähendus ja ajalugu ümbritsema. Seda asjade ajalugu oskas koguja lugeda, nagu se-da vaid vähesed võivad, kuna see pole nii kerge. Koguja istus päevad ja ööd oma harulduste keskel ja luges nende saatusi ja teadis, et need inimsaatused on, mis nendega liitunud. Nagu ääretu meri lainetas vaene segane inimeli te-ma ümber, ta seisis kaldal ja vaatas tunnetusrikkal pilgul, kuis laine lainele järgnes.

Koguja teadis, et tal veel midagi puudus: teadis, et imelul, millest ju-

tustasid asjad, mitte ainult see üks kal-
las ei võinud olla, kus tema seisib ja
vaatles. Teadis, et pidi olema ka teine
kallas ja seda teist otsis koguja — kui
kaua juba! Aga ta polnud teda leidnud,
lootis aga kord kindlasti saavutada si-
hi. Ta otsis kõikjal, kõigis kaupluses,
kas ehk ei märkaks midagi, mis talle tei-
sest kaldast võiks jutustada. Ta oli oma
elu pühendanud otsimisele ja oli oman-
danud palju püsivust kogumises.

Jõudis kord kaugemale lõunamaa linna
väga iseäralikku poodi. Pood oli täieli-
line elu pudukaubamaja. Seal oli leida
kõiki, mis inimelus vähegi mõeldav.
Kallimaist ja iseäralikemaist väärtas-
just kõige pisema igapäevsuseeni. Kõigil
neil asjul oli oma saatus ja ajalugu.

Koguja silmitses kõiki neid suure as-
jatundlikkusega. Paljud meeldisid talle
ja mõnegi oleks ta ostnud aga milgil
kombel tuletasid nad kõik meelde mida-
gi, mida ta kunagi juba oli omanud.

„Seisan kõige haruldasema kogu ees,
mis inimese esemeist koostatud ja mida
olen näinud,“ ütles koguja kaupmehele,
kes põrmugi hariliku kauplejana talle ei
paistnud — sest tema olemuses oli mida-
gi vaikset ja pidulikku — küsis koguja,
kas ehk ei leidu midagi, mis võiks ju-
tustada teisest kaldast.

Kaupmees polnud ka tõesti mingi har-
ilik kaupmees. Ta teadis tõesti, kui ää-
retult palju valu ja pisaraid mõningad
asjad, mida inimesed ostsid temalt kal-
li hinnaga eest, neile pidid maksma, kes
neid innukalt püüdsid, nagu ripuks sel-
lest kogu nende elu. Harva juhtus, et
keegi õiget tarbeasja nõudis. Kui nüüd-
ki koguja teise kalda järgi päris, naera-
tas kaupmees ja ulatas talle väikese
lambi. Tuhmunud ja halli, kuid väga
hoolas kätetöö. Lamp aga põles ilusa si-
nise leegiga ja teda polnud enam tarvis
süüdata.

„Seda lampi pole kusagil müügil,“
ütles kaupleja, seda antakse ainult nei-
le, kes teise kalda järele küsivad.“

„Võib see lamp ehk mulle jutusta-
da midagi teisest kaldast?“ küsis kogu-

ja uurides lampi imestavate pilkudega,
sest tema kogu polnud seni säärast ja
ta polnud kusagil ka midagi huvitava-
mat näinud.

„Teisest kaldast ei või lamp sulle mi-
dagi jutustada,“ vastas kaupleja, „teise-
le kaldale pead sa ise matkama, lamp
aga annab sulle valgust ja näitab teed
sinna.“

Koguja õnnelikult tänas haruldase as-
ja eest ja küsis palju ta võlgneb.

„Minu kaupluses on palju asju, mi-
da terve kuningriigi eest ei saa. Väike
lamp on hinnata sellele, kes teise kalda
järgi pärib. See olgu sinu oma lamp,
see igavene lamp, mis näitab sulle teed
teisele kaldale.“

Siis sai kogujust rändaja. Ta jättis
kõik need hulgad haruldasi varandusi,
mida ta oli kogunud ja rändas oma iga-
vese lambi valguse suunas teist kallast
otsima.

Oma rännakul nägi ta palju ilusat, mida varem polnud aimanudki olemasolevat. Nägi kuis liikusid kivid, kuis unistasid linnud, nägi muinasjutulisi lilli ja mõistis loomade kõnet. Aeg möödus ja reisija tee jäi ikka üksildasemaks. Mahajäetuna seisis ta viimaks keset piiritut kõrvet. Siis silmas ta üle tühjuse seitset järsku mäge. Lamp näitas valguskuma matkaja teele ja mõistis, et pidi ületama mäed. Ta tõusis igale mäele lootuses igalt neist näha teist kallast, kuid ta ei näinud seda. Ainult jääne lumevaip kattis mäetippe. Keset lumelagendikku õitses punane roos. Särades rubiinina ääretus valges öös. Rändaja noppis õie ja võttis kaasa lõputule teele.

Seitse mäge olid ületatud. Seitsmest õiest sai matkajale pärg. Veripunane kroon hõbedasele peale. Lõpuks seisis matkaja tumeda värava ees. Talle tuli vastu vaht ja küsis, mida talle tarvis.

„Otsin teist kallast,“ vastas hallpäine matkur.

„Mida kannad endaga omal teel?“ päris vaht.

„Seitset punast roosi ja oma igavest lampi.“

Siis avas vaht värava ja lubas teda sisse astuda.

„See on pikk ja pime käik,“ ütles vaht, „aga sa pead lõpuni minema, kui tahad jõuda lõpmatusmereni.“

„Mitte lõpmatusmereni ei tahtnud ma jõuda,“ vaidles matkaja, „teist kallast otsima tulid. Lõpmatusmeri aga on kallasteta.“

„Pead ootama kuni päike tõuseb, siis näed sa teist kallast,“ ütles vaht.

Pika ja väsitava rännaku järele jõudis matkaja pimedast käigust läbi ning istus lõpmatusmere kaldale, sest ta oli väga väsinud. Vahutades mühas lõpmatusmeri ta jälge ees ja üle ta ääretut kohinat kuulava ränduri ning mere metsikuse kummus tähis taevas. Rändaja aga ootas ja vaevas oma igavese lambi juures otsatu pika öö, nii pika öö, et ta ärvas, sel polevatki lõppu.

Viimaks ometi kahvatusid tähed,

metsikud lained rahunesid, muutusid kristallselgeiks ja üle nende tõusis päikene. Võitis valgus pimeduse. Ja selles suures valguse meres nägi matkaja kerkivat saart keset lõpmatusmerd.

Siis mõistis, et saar oligi too teine kallas mida ta oli niikaua otsinud. Üle tumeda värava lendas valge tuvike ja näitas rändurile teed saarele. Ja rändaja sammus üle lõpmatusmere — nii kindlalt nagu parimat kristalli mööda teise kalda poole.

Teisest kaldast aga ei tohi ma teile jutustada, samuti kui lampki seda ei teinud. Teisele kaldale peab igauks ise rändama oma enda igavese lambi valgusel.

See muinasjutt teisest kaldast on rändajate muinasjutt. See olgu ka eelolevail valguse ja rõõmupühade ajal meie kõikide juhtijaks tõe ja õiguse rännakuil.

Oleme noored, silmad veel hästi ei näe üle elumere voogavate lainete. Ei oska leida teist kallast ei märka ka ime-lambi valgushelki. Aga olgem valvsad ja hoidke valla oma hingesilmad, et nad märkavad õigel ajal seda kiirt, mis juhatab meile teed meie rännakuil.

Aidaku suured rahupühad avada meie silmi. Helkigu meie kõikide lampide tuli kõrgele ja kaugele, et näeksid ka need teed, kelle tuled on kustunud.

Loida leek! et vendlusaade koitku üle maa ja saarte...

Salga tegevus

Vana rüga ja

II

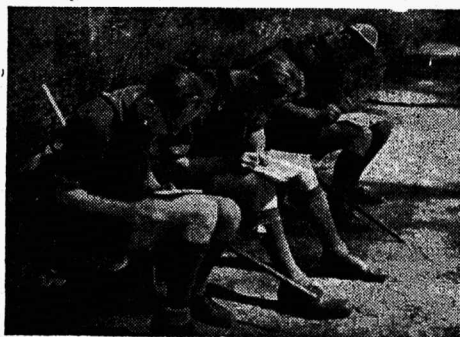
Et ei kustuks talve kestes laagri lõk-kepaiste meeli ja südameid valjemini tuksumapanevad mälestused, kogunesime talvelgi oma rühma kodus klaasitükkidest ja puutükkidest meisterlikult imiteeritud „lõkke“ ümber; — vahel oli võimalus sõprusrühma kodus kaminatele paistel ununematuid, laagris, lõkkel veedetuid õhtuid meenutada ja mälestusi värskendada. See sulatas meie südameid üheks, pani need kiiremalt tuksuma, üksteist paremini mõistma, enam arusaama meie suurest mängust ja meie vendlusringi üha tugevnes. Meie meeleolu oli alati skaudile omaselt rõõmus, raskused ei kohutanud meid ja kui norutamine püüdis meis asu leida, viis selline õhtu selle sedavõrd kaugele, et meie töö võis jälle minna täisindu ja hõõgu, võitu raskuste üle taotlevas meeleolus.

Rahvusõhtud on enamikule skaudisalkadest katsetamata tegevused, kuid seda huvitavam on meie töö kui mõne neist talvise sisetevõime kestes korraldame. Tangupuder on meie rahvustoit ja niisuguseid pudruõhtuid oli meiega salga töökavas. Kui laagris oli „lubatud“ puder põhja kõrvetada, siis linnas pidi see „kunst“ tundmatuks jääma. Isegi rosinad riisipudrus ei maitsenud poistele nii hästi, kui pekitükid tangu hulgas. Salga aastapäeva ja sõprusõhtuil solvas see enam kui tee ja nii kujunesid need õhtud ka meie rahvusõhtuks.

Püüdsime kõik teha, et üks skaudi juht — lauseist: „Iga päev üks heategu“ omaks elujõudu. Poisid püüdsid kõikjal oma jõu ja võimiste kohaselt abiks olla ja alati leidsu selleks võimalusi, olgugi vahel õige vähesel määral, kuid hea tahe oli enam hinnatav kui tegu ise. Olime suutnud leida vana, hallpäise taadi, keda oma poisirõõmu ja heldusega püüdsime võimalikult sagedamini kü-

lastada. Meie olud ei lubanud palju, kuid rõõm, mida selline noorte poiste siiras sõprus ühele elupäevi lõpetavale vanakesele suutis anda, tundus meile alati palju väärtuslikumana. Jõulu laupäev oli meie salga suurim rõõmupäev. Lisaks taadile võisime meile kõigile osaks langevast suurest jõulurõõmusest viia pisut aguli servas, kehva orbude perekonda särasilmalistele jõnglastele. Neile kõigile oli see oodatud päev. Julgesin sel puhul emalt paluda mõned jõuluvorstid, sõbrad töid muu suurepärase ja kõhumuresid vähendavat, nii täitsime iga jõulu eel omad südamed tõelise jõulurõõmuga — ja selle pisikese kahvatupõseliste jõnglaste toakambrigi, kuhu viisime oma kuusekese — ja pakikesed, kus küünalde säras, laulsime ühiselt oma esimesed jõululaulud. Kunagi ei rääkinud me nende väikeste poiste ja tüdrukute ema rõõmupisaraist, hardumus täitis meie, noorte poiste südameid, pisarhelmed veeresid meie enestegi põskedel. Need olid meie kõigi ilusaimad jõuluõhtud.

Palju muret, veel enam hoolt ja vaeva oli raha hankimisega. Tahtsime poiste taskuraha jätta neile enestele ja kõik salgale tarvismineva muretseda salga enese teenitud veeringutega. Nii olime

Salk enne võistluse astumist.

suvel äripäeviti, kooli vaheajal mitmel korral aedniku juures rohi jaoks, tegime oma töö hoolsalt ja nobedasti, olime skautidena töö omale võtnud. Salga-juht oli varakult meile jõukohaselt selliseid kohti otsinud, nüüd jätsime pool oma teenistusest salgale. Sügise jõudes olid retked pähklile, nende realiseerimine enne jõule ei nõudnud enam vaeva, vaid pisut ärimehevaimu ja jälle oli poistel ja salgalgi veeringuid enam. Hissügisel olime „maamutid“. Linna lähedastes taludes võisime pühapäeviti oma tööjõudu kartulate võtmisel rakendada — ja tasugi ei jäänud saamata. Muidki selliseid väikesi töö-otsi sooritades täitus oma töö läbi pisut iga poisi kukkur ja salga kassaski ei puudunud kunagi raha.

Meie varandus, mida salk omaks pidada võis, oli vähene. Aga esemed, mis selle moodustasid, hõlbustasid meie normaalset tegutsemist. Varrega salgalipp oli igal salga ja rühma kogunemisel alati kaasas. Kuskilgi ei tundunud

see ülearusena ja tülikana, vaid tuletas kõigile meelde: olla väarikas oma salgau kaitsmisel ja skaudi seaduste täitmisel. Tegevusraamatu lehekülgedelt võis iga uus poiss jälgida meie möödunud üritusi, rõõme ja muresid, millistes juba ajamerre vajunud aastail olime läbi sammu. Kassaraamat näitas kõik meie saadud ja väljaantud kroonid ja sendid. Huvitavam ja väärtuslikum, mida salk võib omada, on poiste elulugude raamat nende piltidega. See oli korraldatud juba salga esimesest koosseisust alates ja iga uue poisi vastuvõtuuga täienesid selle leheküljed uute, väärtuslike ridadega. Laagrivarustusest olime nelja tegutsemisaasta kestes ilma välise abita muretsenud: salgatelgi, paja, panni, laagri veeämbri, kaks kirvest, sama palju labidaid, sae, laterna, hulk nõõri ja kõik see ilma telgita mahtus meie varustuskasti, mida laagris lauana ja kuiva panipaigana kasutasime.

(Järgneb).

Lõkktule lõputunnil

Lõkktule lõputunnil
Pilk meil pöördund tulesse.
Mõte peatund sisesunnil,
Tõusnud palveks ülesse.

Valgust, soojust tuli annab,
Puhastab kõik, mis on must.
Mõte palveid üles kannab,
Saadab õnne, rahuldust.

Looja kingi jõudu meile
Olla tublid, teha head.
Juhi Sa meid skauditeile,
Et meist ainult rõõmu näed.

Skautlus ja kool

Erinevusi ja arutlusi

Kas on erinevusi kooli ja skautluse kasvatuslikes meetodeis?

Kahtlematult. On ju koolil oma distsipliin, omad tööviisid, milliseil peamiseks iseloomustavaks omaduseks nende sunduslikkus. Edasi, kooli korraldused ja eeskirjad ei suuda haarata noorte iseloomu kasvatust täies ulatuses, kuna suurema osa ajast veedab noor väljaspool kooliruumi. Ja ega kooliklassiski ei saa noorest inimesest alati objektiivset pilti, noorel puudub siin võimalus enda vabaks väljendamiseks.

Täiesti teissuguses olukorras toimub skautlik töö. Ka siin on oma distsipliin, omad tööviisid, kuid need haaravad noori vabatahtlikult võitluse kaudu, seega otse diametraalselt erinevalt. Skaudijuht jälgib ja kasvatab noori miljões, kus nad tunnevad end vabadena: omavahelisel koondusel, mänguväljadel, eriti aga matkadel ja laagreis. Siin juba ilmutub noore inimese mina end tõelisemal kujul. Ja pole harvad isegi sellised juhtumid, mil korralik ja eeskujulik õpilane laagris esialgu näib kaotavat senise kasarmuliku korramõiste ja muretult kõiksuguseid jääneid viskab murule; tihti ei oska ta alul osutada kaaslaste vastu vajalikku ühistunnet, kambavaimu ega vastutulekut, ta on harjunud hoolt kandma ainult enda eest; praktilist laadi teadmised, mida ta koolis on omandanud, vajavad alles ellu rakendamist, süvendamist, tegelikkusesse viimist. Kool suudab küll õpetlikult kasvatada enda eest hoolitsema, endaga rahul olema, raskusi võitma jne., küpsusele ja reaalsusse viiakse need oskused aga enamasti väljaspool kooli, skautlike noorte juures skautluses, teiste juures otseselt elus — siin aga tihti valusate kogemuste kaudu. Väljaspool kooli seepärast, et, nagu eelpool öeldud, kool ei suuda haarata noorte vaba aega praktiliseks mänguks, pealegi suur hulk noori

ei oska hinnata õpetaja manitsusi, et õpitavat vajatakse elus, kuna nood on paljudes asjades muretud ja nad ei näe ette praktilise elu kaugeid vajadusi ega evi tihti püsivustki.

Skautlus peab siin olema sillaks kooli ja elu vahel: näidates väikeste tarkuste elulisi vajadusi, valmistab ta ette suuremaile, tasandades praktilise, individuaalselt rakendatava ja vabal võitlusel rajaneva meetodi kaudu teed ellu.

Nii näiteks koolis kuulnud looduloolised teadmised elustuvad matkadel ja laagreis, alles looduses olles õpitakse seda hindama ja armastama; tegelik loodus mõjustab suuresti noorte tunde maailma ja kujuneva maailmavaate aluseid.

Koolis õpetatakse maateaduse tundidel tundma kodumaad ja kaartide ning õpikute kaudu viiakse noored ka välismaa radadele, aga elavat armastust kodu ja kodumaa vastu ei saa millegi muuga süvendada nii mõjukalt, kui selle maa tegeliku tundma õppimisega. Koolis saab isamaa kaunidusest kõnelda, valguspilte ja filme näidata, jalutuskäike ja lühiajalisi ekskursioone korraldada, skaut-aga matkates või laagreis viibides õpib tundma kodumaad tema maastikulises ilus ja igapäevaseis elu-avalduis (meepuutagem siin ka meie puudeid — suveti jõudumööda maal töödel kaasa aidata!) Ja välismaadegi teeradadel on üsna palju skautide jalajälgi.

Kool püüab noori kasvatada tublideks ja oskajaiks — skautlus seab noored praktiliste ülesannete ette, kus igaüks ise peab leidma lahenduse.

Kool õpetab tervishoidu — skautluses rakendatakse noored esmaabi praktilisile harjutusile ja tegelikule päästetööle. Eks selle töö edukusest kõnele näiteks skautide poolt vetevallast päästetud inimesed. Kool oma asjalikkusega

toidab vaimu, skautlus annab elamusi hingele, sest skautlust ümbritseb romantika, mis võlub selleealisi noori. Skaudi vorm, tervitus, kombed — need moodustavad omaette maailma ja veetlevad noori, laagrilõke õhtuhämaruses — see ju kutsub vanugi. Skautluse romantika ning müstika ei ole haiglaste nähtude lähtekohaks, vaid on rakendatud kasvatuslikult ehitavasse tööle ja tänu sellele on palju noori neile endile märkamatuks juhitud üle ohtlikest aastast. Kas oleks kooli silm ja kooli korraldused pääsnud igasse kohta, kuhu on teed leidnud skautlus? Kas olnuks tulemused ilma skautluseta samad? Ma kahtlen.

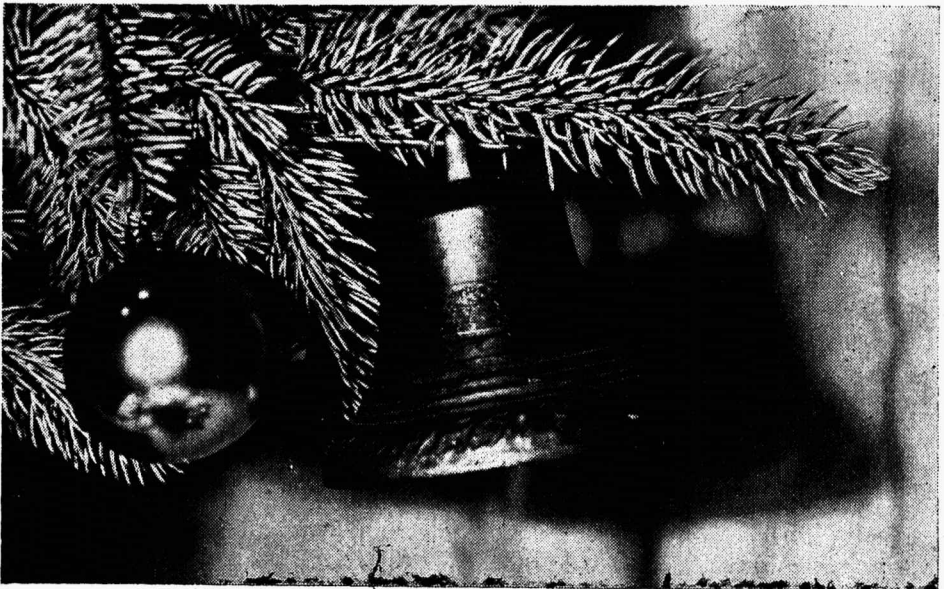
Ja mõelgem sellelegi, milliseid riigikaitselise õpetuse seisukohast hinnata-vaid oskusi on skautlus noortele juba üle 20 aasta õpetanud. Nimetagem siin vaid maastiku tundma õppimist ja hindamist, kompasi kasutamist, signaliseerimist, küret otsustamisvõimet, leidlikkust jne. Koolides neid teadmisi õpetatakse tunduvasti lühemat aega ja kooli

riigikaitseline õpetus haarab noori alles teatavast vanusest alates.

Skautlus ja kool on tihedasti seotud ja oma erinevate kasvatusmeetoditega täiendavad teineteist selles töös, mille siluks on noorte kasvatamine meesteks, kes suudavad kanda elu. Üks vanemaid Viini noortepühade ütleb: „Kui skaudijuht ise on tõsiselt kõlbline ja juhitud idealismist, siis on skautlus kõrge ja väärtuslik abi selleks, et ühes kooliga kasvatada noorust, kes on kõbliline ja usuliselt arenenud ning isamaaliselt, sotsiaalselt ja rahvustruult tundes, mõtlev ja toimiv.“

Ja lõpuks: Kui noorteorganisatsioonidele, kaasa arvatud loomulikult ka skautlus, on tehtud etteheiteid, et nad viidavad noorte aega, siis, võttes arvesse ka seda, et skautlus talveti ainult paariks tunniks nädalas haarab noori, peab küll küsima, kas organisatsioonide arvele ei ole langenud asjatuid süüdistusi!

F. Orb, nskm.

Jõuluhääl kutsub ja hüüab...

Märkmeid, memuaare ja arvamusid

reisult 12. VII—10. VIII 1939. a. Shotimaale

Skm. H. MICHELSON

(„Eesti Skaut“ nr. 9, lhk. 167 järg)

Kostis suurjuhi lord Baden-Powelli hääl

esimesel üldisel suurlökkeõhtul ja sedakorda siiski kahjuks heliplaatidelt, kuid seda ei tarvitsenud keegi teada, vaid kõik teadsid, et Bii-Pii kõneleb otseselt Lõuna-Aafrikast 4000 klm. kauguselt. Kuid kui õnnelikud olid kogunenud ja kui surmvaikselt neelati igat suurjuhi sõna. Mis ta ütles? Ta puudutas peale tavalise humoorika sissejuhatava osa üldist maailma tänapäeva probleemi, mainides tõika, et tänapäeva kurja juur peituvat teatud riigijuhtide liiga kitsas vaates patriotismi mõistele, omakasupüüdlikkuses ja ometigi soovivad kõik rahus elada rahvaste peres. Pöördudes noorte poole, ütles Bii-Pii oma läkituses, et teie olete uus generatsioon, kellel on võimalused nende küsimuste üle järele kaaluda omas riigis ja seda laiemas arusaamises, et edendada sõprust siiksuste ja laiemate hulkade vahel, sest vanemskautidel, kui ühe isa lastel, on selleks häid eeldusi.

Laagris liikudes

võib iga päevaga edasi märgata, et laager täieneb sisuliselt ja just tehnilisest küljest ning on tõde, et laagri ehitamine kestab kuni mahalõhkumiseni. Inglise laagritesse on tekkinud todemitena puust suuri lõvikujusid, krokodille ja leidlikud poisid on kõikjal laagri einelaudade juures maha pillatud papist valged jooginõud kokku kogunud ja neist ehitanud pika lookleva „mao“.

Päevastel esinemistel peaväljakul võib näha tavaliselt Rootsi, Norra, Lichtensteini, Ungari, Poola ja igal juhul ka Šoti noorte ettekandeid laagritreeningu, võimlemise, tantsude, muusika ja laulu alal.

Retk golfimängu sünnimaale

See õnn sai meile osaks 21. juulil. Asume juba keskhommikul omnibusidel teele, lõppsihiks S. Andrevi linn. Üllatus, sealne linnavalitsus on saatnud küllakutse ja vastu saatnud hulga luksusomnibusse. Reis läbib Dundee linna vastas jõekaldal, kus jõge ületab 2 kilomeetri pikune raudteesild (!)

St. Andrevi linna skautide rühm on korraldanud vastuvõtu oma rühma kodus. Vastuvõtt oli lihtne — skautlik: meile pakuti jookisid, puuvilja, jäätist ja meie võisime siin kohe märgata rühma kodu sisustust salganurkade sisseseadmise, jah mõnes suhtes oleme meie omal kodumaal isegi kaugemale jõudnud, sest ruum omalt sisustuselt polnud kuigi mugav.

Huvitav oli aga selle ajaloolise linnakese vaatlus, kus külastasime vanu lossivaremeid ja maa-aluseid vanglaid ja piinakambreid, mis on nüüd kui muuseumid vaatlejale. Erilist huvi pakkus hiigla vanaaegne katedraal, mille torni tipust võisime saada ülevaate sellest kuulsast golfi linna ümbrusest, just ümbrusest, sest linnaserval asuvad

hiigla golfiväljakud,

millel on omaette kuulsus, kuna nendel on ka tähtis ajalugu, sest siit on golfimäng alguse saanud.

Järgnevalt St. Andrevi linnakese suurejoonelisele külastusele oli ette nähtud delegaatidele ja juhtidele koos teatud hulga vanemskautidega korraldatud

Perthi linnas skautlik ball

ja seda nimelt maavalitsuse poolt. No ball oli tõesti tore, seda vaheldusrik-

kust ja head eeskava, mida pakkusid šotlaste ja inglaste rahvatantsud, milliseid pärast tuli kõigil kaasa tantsida, alates kuninglikkudest kõrgustest (Rootsi prints!) ja lõpetades vanemskautidega, kõik tundsid siin endid ühetaolistena. Seda elevust aitas tõsta see, et kogu maakonna ulatuses oli ballile kutsutud ka rohkel arvul vanemaid gaide. Ja eeskava vahelduseks oli kahel majakorral nii korrapärase õhtusöögi kui ka alati saadaval oleva karastava kehakinnituse eest hoolitsetud. Ja šotlaste muusika, vahelduseks kohale kutsutud solistid, see kõik pakkus sisukat ja mis kõige üllatavam, isegi suure saali põrand õõtsus, just kui tahaks hoone sisse langeda. Meile aga seletati, et see saal olla eriliselt ehitatud, sest muidu ei saavatkki šoti rahvatantsu korrapäraselt tantsida.

Järgmisel hommikul

22. juuli hommikul ärgates selgub, et sajab korrapäraselt vihma, jahe. Meie Sassi'ga aga tegime imestunud šotlaste pilkude all korrapäraselt võimlemist ja hakkasime üksteist taga ajades üle nõõri hüppama. Pärast seda sõandasin minna isegi karastava külma tuši alla, mis mõjus hommikul väga hästi. Sai aega viidetud kirjutamisega, kuni pärastlõunat tõuseb tuul ja hakkab selguma ja meile ongi kutse saabunud osavõtuks Hollandi laagrisse. See tunnikene tuletas meelde neid mälestusi, mis meelde jäänud paari aasta eest suurimast maailmalaagrist Hollandist. Selleks ongi Hollandi skaudid siia püstitanud näitusetelgi ja varustanud rohkete pildimaterjalidega. Hollandlased kostitasid külastajaid kuulsa juustu ja biskviidiga.

Suurlaager üldilmelt

vastab linnakesele, kuid ta on telklinn. Nii ei puudunud selles vanemskautide suurlaagris asutused, nagu einelaud, pood (väga avar ruum), kemikaaliate ja fototarvete äri ühes habemeajamise osakonnaga oli paigutatud eriti suurde

telki, nii 50 meetri pikkuselt; siis oli keset laagrit ka esinemislava orkestri jaoks, eri raamatukauplus skautliku kirjanduse jaoks, pank, postkontor, informatsiooni büroo, matkabüroo, postkaartide müügilaud, suur lugemise ja kirjutamise saal muidugi hiigla telgina, samas on avatud ka kogu maailma tähtsamate ajalehtede ja ajakirjade müük. Postkontoriks oli liikuv posti-asutis, mis enesest kujutas luksusomnibussi, mis külje pealt avatud mitme luugi kaudu, mahutades eneses eraldi posti, telegraafi osakonnad ja markide müügiautomaadid. Väga rohkete mootorsõidukite jaoks ei puudunud ka erirajoon autopargina. Mis aga eriti meelteklikult oli korraldatud, oli veevärki torustik, nii et igas vähemaski laagri osas oli oma korrapärane tuširuum; pesemiskraanid ja ei puudunud ka altkõetavad basseinit vee soojendamiseks. Erikvartaali oma alla võtsid toitlusaidad ja intendantuuri hooned. Eri ruumid, ikkaqi suurte telkidena, on laagri ajakirja toimetuse ja talituse, siis informatsiooni ja ajakirjanduse jaoks; kus ei puudunud ka kümmekond kirjutusmasinat. Suurepäraselt sisustatud oli delegaatide suur lugemistuba ja puhkeruum, kus ei puudunud isegi klaver, pehme mööbel, lamamistoolid.

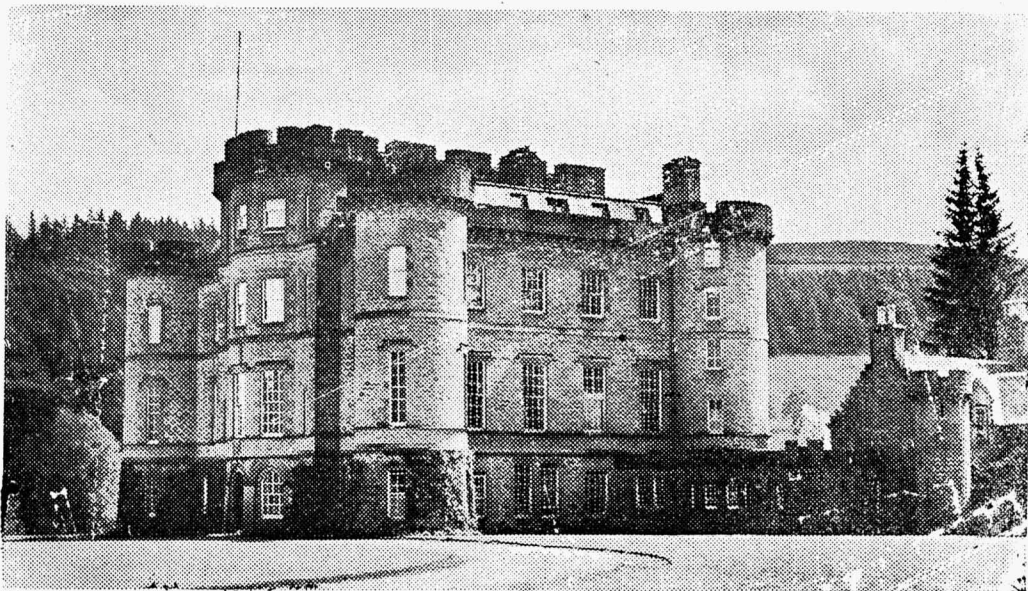
Igati läbistas laagri juhtkonna ja administratsiooni tegevusalades üks asjaolu, see oli töö ja puhke- ning meelelahutusruumide suur avarus, mis oli juba enesest üheks heaks põhjuseks tõelise skaudivaimu, rahu ja sõpruse süvendamiseks.

Vanemskautide suurlaager, ametliku nimetusega Rover-Moot, jagunes kaheks suureks all-laagriks, kuna keskpäigas asus juhtkonna laager, mis omalt avaruselt võttis juba kolmanda all-laagri ilme.

Et selle

suure pere varustamisest toiduainetega

selget pilti saada, pöördusin 24. juuli hommikul sammud intendantuuri osakonna poole, mis enese alla võttis kolm

Monzie (loe Moni) ioss Šotimaal.

mõnekümne meetri pikkust ja paarikümne meetri laiust laudadest hoonet (meie Paralepas pidime leppima ühe pisikese putkaga!). Selle osakonna peajuht kapten West, pikk hallpäine šotlane, on esialgu ametlik, kuid peagi areneb vestlus juba kohvitassi juures üpris sõbralikult. Küsin, kas on ka valmis juhiseid toidustamiseks? Selle peale kapteni härra võtab riuilult brošüüri, milles on kokku köidetud iga päeva jaoks ära rebitavad toidutabelid ja ka lähemad juhised, kirjutab oma pühenduse esileheküljele ja ütleb, et selle hind on 1 šilling, mis ka minu poolt kiiret tasumist leiab.

Nüüd järgneb pikem ja asjalik selgitus, mis kestis üle tunni aja. Selgub, et kogu suurlaager on jaotatud 50 mehelisteks rühmadeks (Crew). Hiljem läbistades pikki toiduladusid, selgus, et on asetatud toitained päeva jagu pakitult pakikestesse laudadele pikka ruumi ikka 50 ja 50 mehe jagu. Niimoodi alatakse jaotusega juba varahommikul ja päev läbi juurde saavad toitained jaotatakse ja lisatakse kohe juurde poolleiolevatele kuhilatele.

Nii koguneb päeva kestel kõik vajalik, millest siiski suurem osa asub juba kohal ladudes, ja järgmisel hommikul ilmuvad vastava päeva jaoks toiduainete loetelulehtedega näpukahel rühmadest toidustajad, et viia laagrisse oma 50 vanemskaudi jaoks toitaineid ühe päeva jaoks. Otse imestamapanevalt lihtsalt ja kiiresti läheb see toiming.

Menüü tabelid on koostatud 5 päeva jaoks, seletab mr. West, kuuendal päeval algab jälle sama kordumine. Ja kuigi antakse samu aineid kuuendal päeval mis esimesel päeval, seitsmendal päeval samu aineid, mis laagri teisel päeval, ei tähenda see veel seda, et tarvitseb just samu toite valmistada, sest ühte toitainet võib väga mitmeti kasutada ja selleks ongi kaasa antud rühmadele ka oma juhiste raamat toitude valmistamiseks.

„Kuigi on 2 suurt all-laagrit, on meil toidustamise hõlbustamiseks mõteteliseltsi siiski 4 all-laagrit“, jätkab šotlane, „näete siin ju neli hoonet ja igas hoones ka üks tehniline juhtija. Väljajagamine teostub kell 6 hommikul.“

„Kes varustab laagrit?“

„Varustajaks on üks kindel firma, kellele meie suurema osa tellimisi juba mitu kuud oleme ette ära annud. Piim tuuakse poole liitriistes (meie mõiste järele) pudelites ja kuna koolid praegust ei tööta, siis saame ära kasutada koolilaste jaoks piimaveoks kasutatavaid pudeleid. Kõik toiduained oleme lasknud varakult sisse pakkida väikesesse pakkidesse, et hõlbus oleks jaotada, ainult liha laseme kõige viimati, tavaliselt eelmisel õhtul kohale tuua.“

Varustushoonete lähemal vaatlusel selgub, et siin valitseb piinlik täpsus, puhtus ja kord. Hooned on suurte akendega, seega valgust palju. Väljajagamiseks kasutatakse rohkesti väheldasi kergeid puukaste; kartulid ja kapsad antakse välja kottides.

Kogu toidustamise ala juhtkond ja talitus koosneb 16 inimesest: 1 juht, 1 abi, 1 asjaajaja, 2 abilist; välismaalaste jaoks 2 eriteadlast, 4 tehnilist jõudu (iga all-laagri jaoks üks), muid abilisi 5. Erijuhustel kasutatakse eritoimkondi raskemate transportide laadimiseks.

Lõpuks esitan küsimuse:

„Mis teeb selle töö juures kõige suuremaid raskusi.“

Erilisi raskusi mingisuguseid, siis aga ruttab peajuhi assistent oma vastusega: „Kõige suurem raskus seisab selles, et rühmade koosseisud muutuvad, ei püsi alaliselt 50 juures.“

Nüüd mina märkangi, et toitainete jaotuse läbiviimiseks pikkadel laudadel ongi iga meetri järele kinnitatud paberist numbrid, nagu 45, 48, 50, 52 ja umbes nendes piirides ja need ongi numbrid, mis määravad päevasel toidul olejate arvu. See näitab kui võrdtäpselt ja plaanikindlalt aeti asju.

Tõin need read selleks, et meil eelseisva suurlaagri eeltööde osas toidustamise küsimust mitte pealiskaudselt ei kaalutaks ja seda mitte heas usus ei loodeta läbi viia, vaid oleks ka tõesti meilgi kauge ettenägelikkusega koosta-

tud kavad, arvestatult reaalsete võimalustega.

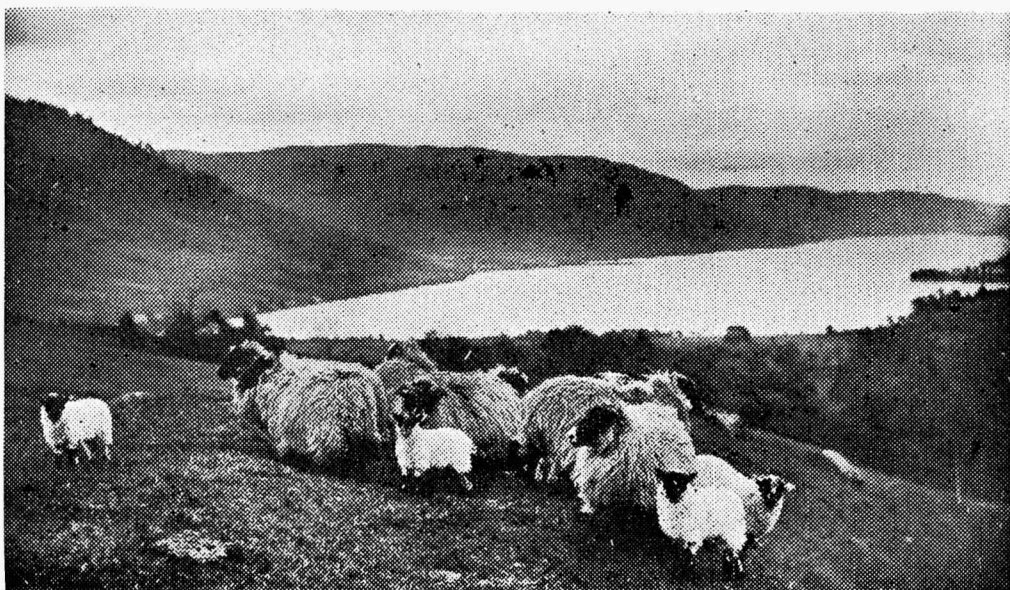
* * *

See oli eelmisel õhtul, kui meie vana šoti sõber ühekäega Buurisõja kangelaane kolonel Balfour mind peatab ja ütleb, et järgmisel õhtupoolel sõidab tema soome skautidega külla ühele tõelisele šoti rikkamale lossi omanikule, tema vanale sõbrale, ja kas ma ei tahtvat kaasa tulla. Seda kutset ei tulnud korrata lasta.

Sõitsime soomlaste, paari rootslase, ungarlase, leedulase seltsis mõnikümne kilomeetri kaunite mägede ahelikku vahelt läbi põhjapoole, kuni omnibuss peatus ühe haruldase kauni roheliste muruväljakutega ümbritsetud punasest kivist lossi ees, kus meid vastu võttis üheteistkümnemehealine tõeline šoti torupilli orkester mänguga ja lahke lossihärra ruttas meile vastu. Siin meie, uskuge mängisime golfi, olgugi et esialgul golfi palli asemel murutükid õhku lendasid, hakas asi pikkamööda arene- ma, ja lõpptulemuseks kujunes isegi, et nende ridade kirjutaja matš rootslase ja soomlase vastu lõppes meie võiduga, olgugi, punktilise ülekaaluga. Aga see juhtus vist küll sellepärast, et kaunis orkestri mäng ja pärast teejoomist korraldatud lossi sõjariistade muuseumi külastamine kaasmängijate huvi liialt eksitas. Ja sisustuselt ei saa meie lossi siin mitte millegiga võrrelda, vaid mälestused jäävad sir Archis Lyle'ist Glendelvine'ist ja tema lossist.

Suurlaagri elust enesest

ei mõista midagiti kõnelda, seda meeleolu võib ainult läbi elada, raske on teda sõnadega edasi anda. Jäid muljed nendest kahenädalastest elamustest niisugused, et vanemskautlus erineb omajagu skautlusest. Poiste laagris on tavaline rähklemine ja „kaubavahetus“, kuna siin aeti juba teadlikku juttu, lasti küll samuti kuuldavale igalt maalt omad laulud, naljad, tõesed ja kõige selle ülim siht ja ülesanne vaid selles pei-

Lambakari Šoti mägedes.

tuski, et kokku tulla ja süvendada avaramaid sõprussidemeid rahvaste noorte vahel, süvendada vestlusi edasi neid aateid, kes mida ise läbi elab omas elus või läbi mänginud varem noore skaudina. Nüüd üksteiselt omandatud kogemusi süvendatakse, et koju omale maa- le minnes olla värskendatud muljetest, mida pakub suur noortemeeste pere, kes kokku tulnud ühistel veenetel vanu tutvusi uuendama, uusi looma ja täiendama omi noortejuhi oskusi.

Vastastikused külastused lõkkeõhtute, pealelõunase tee näol muutusid iga laagripäevaga üha tihedamaks, samuti rohkearvulised matkad ja eriti rohkesti küllakutseid saabus suurlaagri üksustele paljudelt ümbruskonna linnadelt, maavalitsustelt, organisatsioonidelt, nagu Rotar-Club, losside omanikkudelt ja paljudelt eraisikuilt. Kõikidest laagripäevadest kõige algupärasemaks ja huviküllasemaks kujunes aga

laagri lõpupäev lossi õues,

mis kõige selgema tunnistuse andis šotlaste rohketest traditsioonidest ja omapärasest kommetest. Kuigi laagrist lahkumine, õigemini laagri ülekolinine

Edinburghi, toimus 26. juuli hommikul, algas laagri lammutamine juba päev varem tavalise päevase töö kestes, nii et lammutamist nagu märgatagi polnud, väljaarvatud, et laager oma paigutuse ja sisustamise üldilmelt hakkab ikka kordkorralt hõredamaks muutuma.

Nii alati juba kaks päeva enne laagrist lahkumist kohaliku lossi Monzie Castle omaniku korraldusel kahe suure härja praadimist parimate šoti kokkade poolt väljas lageda taeva all. Härjad, nahk maha võetud, olid asetatud rippuma pikku läbiaetud raudoradele ja mitu sülda sealsetes oludes kalleid küttepuid tuli süteks põletada, et suuri tuliseid süsa siis suurtel raudpannidel praetavatele härgadele alla seadida. Nii kestis see praadimine päev ja öö ja kogu suurlaager täitus „magusast“ praehõngust kogu öö ja päev, kuni õhtupoolel oli suurlaagri koosseis kutsutud lossi õuele, kus härjad olid praetud. Torupilli orkester lossi katusel mängib vahetpidamatult. Äkitselt algab orkestri meeskonna keskel rüselemine: kaks orkestranti lähevad sõna otseses mõttes rüselema ja teised julgustavad veel

pealegi, kuni juhtub katastroof ja üks orkestrante teise poolt katuselt alla paisatakse. Üldine jahmatus. Siis selgub, et polnudki see allalennanu inimene, vaid hästi järeloomatud šotlase riietusse asetatud inimsuurune vahast nukk, mis puruneb kildudeks. Kohe tuuakse suur must kirst ja paigutatakse „surnukeha“ kirstu ja kirstule külge hoiatusplakat teistele, et mis juhtub iga vastutõrkujaga. . . Ja õhtul viimasel suurlökkel põletati see kirst kogu temas peituva „paha vaimuga“ erilise tseremooniaga.

See traditsioon täidetud, järgneb šoti rahvuslikus spordiharus — palgiviskamises võistlus. Sellest võisid osa võtta vaid kõige tugevamad vanemskaudid, kes oma kaalult lähenevad vähemalt raskekaalule, sest juba palgi püstiajamine on omaette vägitükk, siis tõstetakse palk püstiolekus maapinnalt sülle, millele järgneb heide kaarega läbi õhu, nii et palgi teine ots omakorda maapinnale langeb ja veel kord palgi üle vibutab. See on õigemini palgi kaugusesse heitmine.

Sellele järgneb üldine „pidusöök“, milleks on üles seatud mitmekümne meetri pikkuses lauad, kaetud üleni umbes 10 sm. kõrguse koogiga, mille küljest kokad suurte nugadega tükikesi lõikavad ja välja jagatakse 3500 inimesele. Kõigile jatkus seda pruuni, meie piparkoogi taolisest mõrudast segust ja pealt suhkruvaabaga kaetud kooki, kõik söivad, kuid tükikese ära söönud, oli söögiisu, rääkimata veel koogiisust, meil küll vähemalt pikemaks ajaks kadunud. Ja lossi teenijaskond, kaunid daamid, pakuvad korviketest kõigile šokolaadi kompekke. Torupilli orkester aga ürgab vahetpidamatult.

Viimaseks numbriks on härjaliha jaotamine kogu laagriale. Olgugi, et härjad olid praetud parimate kokkade poolt, tuli liha siiski täiesti ümber küpsetada, enne kui see osutus söögikõlblikuks.

Mitte vähem huvipakkuvaks lossiomaniku peopäevast kujunes samal õhtul peetud laagri üldine

viimane suur lõksetuli,

mis oma eeskava omapärasuse poolest pakkus ettekandeid peaaegu kõigi suuremate ja isegi ka vähemate rahvuste poolt, kusjuures muidugi šoti rahvantsudest kõige enam vaimustusse sattuvad šotlased ise.

Suurlaagrit teenis väga ustavalt üks vana auto, millele peale mootori oli ka platform, kuhu võidi kõiksugust varustist asetada. Teda kutsuti laagri veoloomaks, vanuselt 40-aastane, tõeline väljanägemine ütles, et tema on eelaegne auto, nii aastat 200 vana. Olgu kuis oli, aga oma kohuseid täitis ta truil ja plakat oli tal küljes, pealkirjaga: „puutuda võivad ainult need, kes loomi armastavad, sest ta erutab ruttu.“

Nii juhtus, et viimase suurlökke kestel ilmub järsust mäenõlvakust ülesse just kui maa alt meie vana sõber auto. Nüüd astuvad esile kõik tõelised lordid ja kolonel Balfour loeb ette pika kiituskirja diplomi, millega auto ülendatakse „Sir Langelotiks“, rিপুতades autole vastava medali kaela. Nii, nüüd näeme, millest šotlane mõistab suurepärase naljanumbri teha ja löbu oli rohkesti.

Lõpu lökkel antakse laagrijuhile mr. M. Howiele üle kõrgeim aumärk — „höbehunt“, kuna kohalik lossi peremees, kelle maapinnal laager peeti ja kes niipalju valgustavalt kaasa mõjunud vanemskaudi liikumisele, saab tänutäheks sümboolse kingituse, tavalise laua elektrilambi. . .

Pikema kõnega esines peaskaudi asemik lord Somers, andes kujuka ülevaate skautluse suurtest ülesannetest tänapäeval ja sihtidest töö sisustamiseks. Kogu tema kõnet läbistasid kaks mõtet — tegevusind ja teenimine, need kaks on, mis edasi kannavad vanemskautlust.

Kõne oli haarav ja mõjukas. Järgnes korral prantslaste laulukoorilt, mille järele palvesõnad ütles Camp Chief J. S. Wilson ja suurlöke, ühtlasi ka laagritegevus lõpetatakse Inglise hüm-niga.

Järgneval hommikul „kolis“ kogu suurlaager üle Edinburghi linna, kus järgnevat kolme päeva kasutati linna ja maa vaatamisväärsuste külastamiseks. Ühtlasi peeti samal ajal delegaatide kokkusaabumisel

10-dat rahvusvahelist skauditegelaste konverentsi,

milleks on kohale saabunud kõigist skaudiriikidest kaugelt üle saja delegaadi. Kuna meie organisatsioonid skaudid ja noored kotkad on rahvusvaheliselt registreeritud ühise keskuse-na, siis oli sedakorda meie delegaatide koosseis ka mõlemapoolne, nimelt skm. H. Paalman, skm. H. Michelson ja nmg. K. Liping. Meie ja paljude teiste suureks imestuseks puudusid sedakorda nii laagris kui ka konverentsil meie naaberriigi Läti skautide esindajad. Muidu aga olid kõik kohal ja kui tõmmata võrdlevaid jooni kahe aasta eest Hollandis, Haagis peetud konverentsi ja seekordse vahel, siis ei näi, et skaudiliikumises oleks midagit muutunud. Samad maad on esindatud, ainult Jaapani esindus puudub mõned aga juure tulnud. Jah tösi, esmakordselt puudus konverentsil suurjuht lord Baden-Powell isiklikult, kuid seekordne konverentsi ja koosviibimise meeoleolu oli niivõrd arusaadav ja tõeline, et oli tunne, et suurjuhi kaugel viibimise korral skauditegelased veel rohkem püüavad ühtteist mõista ja jälgida Chiefi poolt näidatud suundi, mis kajastus kõikjal.

Konverentsi avamine

Kohal on Rahvusvaheline Komitee peaaegu terves koosseisus, puudub vaid peale Bii-Pii veel Ungari praegune peaminister krahv Paul Teleki, kes aga oli saatnud väga sooja läkituse, milles ütles, et jääb alati skaudiks; puudus veel Jaapani esindaja krahv Y. Hutara.

Juhataja kohal komitee president Rootsi prints Gustav-Adolf, kes peab avakõne, meele tuletades muuseas endist Rahvusvahelise büroo direktorit Hubert Martin'at, kelle mälestuseks seistakse püsti.

Selgub, et esindatud on 27 riiki. Baden-Powellilt on tervitus, peale muude tervituste on ka tervituskiri Egiptuse kuningalt.

Pikema aruande-sõnavõtuga esines rahvusvahelise büroo direktor Camp Chief J. S. Wilson, kuigi aruanded trükitult varem kätte anti. Muuseas märkis Wilson ka Eesti skautlikkude organisatsioonide külastamisest, mainides, et temal olnud raskusi seal nii kui mõnes teiseski riigis administraatoritele selgeks teha, et rahvusvaheline komitee ei ole mitte mingi kindlakujulise organisatsiooni ettekirjutaja, vaid tema soovita b ja omab küllalt jõudu, et liikumine süveneks vaid skaudi töötuse ja seaduste alustel ning juhtide ettevalmistus teostuks skautlikul meetodil. Üldiselt avaldab aruanne meie skautlikkude organisatsioonide arengu kohta täit rahulolu.

Wilsoni sõnavõtu pearõhk mainis skautluse taseme — standardi — tõstmise tähtsust, mis suudaks ka rohket poiste arvu väärilt ülal kanda.

Edasi arenesid töökoosolekud kolme päeva kestel, kusjuures üldettekannetena esinesid järgmised teemid:

1) „Skautlus — mäng meestele“ — skautlus sisaldab era- ja üldinimlikku teenimist. (Prantsuse).

2) „Vahekorrad skautluse ja valitsuste vahel“ (Belgia).

3) „Vanad skaudid“ (S. Br.).

Peale nende olid arutelud kitsamates ringides skautliku kirjanduse ja ajakirjanduse, siis lippkonna harude — hundiipoegluse, skautluse, vanemskautluse, meriskautluse, vanaskautluse ja teisteski harudes. Hiljem esitati kokkuvõtet ka üldkoosolekule.

Eriti innukaid sõnavõtte kerkis ülesse vanaskautide küsimuse arutlusel, samuti ka skautluse ja valitsuste vahekordades.

Väga tähelepanuvääriv oli Lõuna-Aafrika esindaja väide, kes ütles, et mehed olgu vanemskautidele juhtideks, kuid on hädaoht anda meestele poiste mängusid, abistatagu poisse ja võetagu

osa poiste liikumisest, kuid igasuguse iseseisva „mees-poiste liikumise“ loomine pole mõeldav.“

Prantsuse peaskaut kindral A. Lafont ütles: „Vajame skautlusele abistajaid, juhtijaid, niipalju kui võimalik.“

Üldiste arutlustena kerkisid kõne alla vanuse jaotuse küsimus jamboreedel ja jõuti seisukohale, et jamboreed on poiste jaoks ja juhte sõitku kaasa tarvitikul arvul, mitte aga juhtide rühmad; edasi puudutati gaidluse ja skautluse koostöö võimalusi ja leiti, et juhtkonna koostöö ja gaidluse liikumise abistamine on väga tervitatav. . . Järgmine hundi-peogluse ülemaailmaline konverents otsustati pidada järgmisel aastal Poo-las (!?).

Kindral A. Lafont teeb teatavaks, et Prantsuse skautlus ja riigivõimud on valmis järgmise ülemaailmalise suur-laagri korraldamist võtma oma peale 1941 aastal, ühtlasi üle andes kõigile vastava kutse.

Konverentsi teisel päeval saabub Inglise kuningalt vastus saadetud tervitusele.

Rahvusvahelise komitee ümbervalimisel jääb enamuse endiseid liikmeid edasi, uute liikmetena tulevad juure Ungari peaskaut dr. A. Papp, Ameerika peaskaudi asemik dr. J. West ja inglase sir A. Pickford. Üldine arvamine oli, et ümbervalimisega on rahvusvahelise komitee koosseis palju tugevnenud.

Konverentsi teine päev

Võib kindlasti ütelda, et konverents arenes kahes variatsioonis. Esimene oli ametlikkude koosolekute sari, teine aga kujunes kas söögilauas, teeklaasi juures või vastuvõttudel ja ma kaldun arvama, et just teise variatsiooni kaudu rohkem saavutati, kuna sel teel isikliku kontakti kaudu suudeti tungida üksikasjadeni ja vastamisi informeerida ja koguda juhiseid ning õpetlikke näpunäiteid üks-teiselt laiaast maailma skautide vendlus-perelt.

Esimese konverentsi päeva õhtul oli vastuvõtt Edinburghi linnavalitsuselt,

linnapea lord Provost'i poolt. Kutsete kontrollijaiks on kohal politseinikud ja ei puudu ka vastuvõtu ruumide äärmiseni pidulik seadeldis, nagu ajaloolistel pildidel mäletame, suurte kirvestega auvahid, kogu linnavalitsuse pidulik ametiriietus ja tavaline esinemisteremoonia. Eeskava osas on hea muusika, tutvustamine seinamaalidega. Vastuvõtul kehakinnitus püstijalul, mis võimaldab rohkesti lühivestlusi paljude delegaatide ja kutsutud külalistega, kes tavaliselt sealse kombe järele ise vestlust alustavad. Niisuguses sõbralikus õhkkonnas viibimine kestab täpselt poolteist tundi, mille järele kohe lahku-takse.

Teise päeva vastuvõtt teostub inglise ja šoti peastaapide poolt ja võib ütelda oli kõikidest kõige mugavam: eelvastuvõtt teostub vastuvõtu saalis püstijalul, siis mindi üle suure luksusaali, kus õhtusööqiks kaetud ümmargused laudad kümnekonna inimesele, kaartide järele asetatud nii, et iga laua ümber on iga isik eri riigist ja teenimine, see oli eeskujulik eeskujulikkusest oma kiiruse ja ladususe poolest.

Ma tahan siinkohal ära märkida, et muuhulgas oli eriti sümpaatne härra Leedu skautide peavanem dr. Alekna, kellega üsna sageli vestelsime ja mõlemad suurt rõõmu tundsimise kohtumise üle. Ma kasutan juhust, et üle anda tema poolt korduvalt rõhutatud tervitusi meie peaskaudile ja kõigile, kellel temaga kokkupuutumisi olnud. Meie suurlaagrisse tahavad leedulased tulla suurema meeskonnaga.

Mitte vähem südamlilik oli kohtumine Soome skautluse esindajatega, eesotsas Lauri Vuolasvirtaga, kuid nendest suhetest olen ma „Eesti Skaudi“ veergudel mitte väga ammu juba pikemalt puudutanud.

Konverentsi lõupäev oli suurpäev skautlusele

Juba hommiku varakult algab rahva kogumine Edinburghi tänavatele. Koguneb tuhandeid, kümneid tuhandeid ja

ma ei eksi, kui ütlen rahvast oli tänavaäärtel sadasid tuhandeid. Laiad kõnniteed mahutavad rahvast palju ja kõik seisavad vaikselt, kannatlikult tundide kaupa.

Saabumas on Cloucesteri hertsog ühes abikaasaga. Seda on põhjustanud vanemskautide kokkutulek ja ühe šoti väeosa juubel.

Saabub paraadi silmapilk ja tuhandeid rahvuslikke šoti sõdureid möödub hertsoginnast ja suurest saatkonnast, kes aset võtnud peatänaval muuseumi trepil, nende hulgas esireas viibib ka Rootsi prints Gustav-Adolf lihtsas skaudimundris. Väeosa möödamarssile järgneb 4000 vanemskaudi möödamarss, mis jättis väga mõjuka pildi.

Õhtupoolel on kõik skautide delegaadid kutsutud kuningate lossi Holyroodi Palee aeda

valitsuse vastuvõtule Cloucesteri hertsogi ja Šoti ministri kohalviibimisel

Niisi see teostuski. Esineti ministrile, kes oli ilmunud koos abikaasaga, kuna Cloucesteri hertsog viibis kohal.

Samal õhtul teostus suurel rugby väljakul

suurlaagri vabaõhu lõpupidu

Juba staadionile lähenedes torkab meile silma, et meie rahvuslipp on teiste hulgas eriti esile tõstetud silmapaistval kohal ja pealegi mitmes kohas. See koha tõstab meeleolu. Pealtvaatajate arvu võis arvata kümnele tuhandele. Cloucesteri hertsogi kohaleilmumist tervitatakse tormiliselt, mille järele kostavad hünni helid.

Esimesena demonstreerivad inglise vanemskaudid vanemskautluse visat arengulugu, esile tuues episoode 1908. aasta ja 1909. aasta esimestest vanem-

skautidest luurajatest sõja tallermaadel, siis hüüab sarv aastal 1918-dal kokku kõiki noorimehi vanemskautluse lipu alla

Rootslased demonstreerivad Rootsi võimlemist, Šveits demonstreerib oma rahvuslikku ettekannet siin juba suurejooneliselt. Üllatuse toovad prantslased, demonstreerides inglise ja prantsuse sakutide matka šotimaale, kus tagasi „tossutatakse“ esimese raudteega vanaaegse lokomotiiviga. . .

Šotlaste rahvatantsud mõistagi ei puudu ja viimase suurnumbrina teostub inglaste poolt võimlemise ja laagri matkatekide massiline püstitamine. Kui telgi tipud on püsti, moodustavad keskel võimlejad kogu väljakul endist tähed BE PALS (olgem sõbrad!), kuna telkide hulk enesest on asetatud B P (Baden-Powell) kujuliselt ja kogu selle püstituse etteritta kogunevad vanemskaudid kõigist neist riikidest, kes räägivad erikeelt, üksikult, ja valjuhääldajas kostab ka muuseas eesti keeles „olgem sõbrad“, ja ilusa keele kõla peale rahvas aplodeerib. Pilt oli kaunis ja kauaks meelejääv.

Lõpuks kogunevad kõik 4000 vanemskauti väljaku keskele ja rivistuvad üles hiigla võtmeaugu kujuliselt.

Nüüd sammub Cloucesteri hertsog J. S. Wilsonist saadetuna keskele ja peab lõpukõne. Omas kõnes annab tema kõrge tunnustuse skautlusele ja ütleb, et temal olnud hiljuti kõnelus kuningaga (tema vennaga), kes jaganud skautluse tähtsuse arvel väga suurt tunnustust.

Nüüd saavad kõikide riikide skautide esindajad mälestusena kaasa suure kullatud puust võtme ühes kaaskirjaga.

Inglise hünni saatel langevad lehivad lipud ja kaks nädalat kestnud suured vendluspäevad on lõppenud.

Läbi öö

(Algus „Eesti Skaut“ nr. 9.)

III PILT.

JUTUSTAJA: Samal ajal maleva laagris Väana-jõesuus. Öhtusöök on juba ammu läbi, telgid tuulutatud ja magamisasemed valmistatud. Peale valvurite kõik koos laagrijuhiga on kogunenud lõkkesse äärde. Poisid igavärvilistes villastes tekkides kui pikkades mantlites, istuvad suures ja tihedas ringis ümber lõkke, nagu meie muistsete vanade esivanemate vahvad sõjapealikud; auväärset istuvad juhid kõrgematel, teised madalamatel pakkudel. Nende pruunidel nägudel mängleb tõusvate leekide kuma ja terastes silmades sätendavad tulekeeled. Meeleolu on nõnda mõnus ja südamelähedane. Ja kõrged leegid tõusevad ikka kõrgemale; viibid otskui pühas rahutemplis, mille laeks võlvub pigimust öötaevas ja sammasteks on arvutatud tugevatüvelised, sammeldunud männid, millele värvitud tule võibsevat, punakat kuma.

KÕIK LAULAVAD:

Eesti on me isamaa, loodud vaeva, verega.
 Kodupind, see meile kallis, keel on kuldse kõlaga.
 Rahvas julge, võitlusvalmis :,: seisma jäägu vabana :,:
 Eesti jääb me isamaaks, meri tema põhjaraaks.
 Ei siin puhka tormist rannad, palju tuleb võidelda.
 Hoidke lippu, vaprad vennad :,: sini-musta-valgega :,:

LAAGRI JUHT: Lõke on süüdatud! Meil on soe! Kuid me südamed peavad muutuma samuti soojaks ja meel rõõmsaks! Peale väsitavat, tublit, päevast õpetegevust metsas, peale tööd ja tuupimist tahame olla, õhtul vabad — südamed kerged! Meie tahame sellel lühikesel meelelahutustunnil naerda ja laulda, et unustada väsimust, ja siis selle sooja südamega laskuda kosutava une valda. Lõkkejuht, alga nüüd oma meelelahutuse osaga.

LÕKKEJUHT: Poisid! nagu näete, visiseb lõke ega taha hästi põleda — paneme talle lisaks ühe tubli raketi!

(Rakett.)

Ja nüüd, poisid, „Vur-rah“.

POISID: (laulavad.)

Eidekene ketrab,
 Heietab lõnga,
 Heietab kondisel käel.
 Vätrnakene vuriseb,
 Laulu lööb kaasa,
 Kuni ta magama jääb.
 Eidekene unes näeb
 Kadunud noorust —
 Kallim tal härraste kokk.
 Eidekene paneb käed
 Kallimale kaela —
 Ärgates süles tal vokk! —

LÕKKEJUHT: Suits on läinud mulle ninna — poisid, aidake mul aevastada! —
 (Aevastus: itši — atši — ratši:)

LÕKKEJUHT: Sõbrad! Nüüd esineb meile kõigile tuntud mokapilli virtuoos — Peeter Pillitoos. Ta mängib lookese:
 „Hiir hüppas...“

(Suupilli mäng).

POISID: (laulavad II-sele salmle kaasa, mängu lõppedes plaksutavad).

LÕKKEJUHT: Nüüd kuulete —
 (kostab vali kõuemürin).

— jah! kuulisite! Kõu läheneb... Ilm muutub kurjaks, peame lõpetama — „Nüüd uni tule.“

POISID (laulavad):

Nüüd uni tule rutuga,
 et magama ma jääks,
 ja kata oma kätega,
 et väsimus meilt lä'eks.

Ole homme parem,
 kui olin täna!
 Ole homme parem,
 kui olin eile!

ÜKS POISTEST: (loeb õhtupalve).

Armas Taevaisa,

lase meid homme olla paremad, kui olime täna ja eile!

(Kostab tugevat kõuemürinat ja vihm pääseb valla).

LAAGRIRJUHT: Telkidesse! Telkidesse! Juks ja Riks, teie hooleks jäi tule valvamine!

Kes olid välisvalvurid — Jürka, Meints —

HÄÄL POISTE HULGAST: Viires ja Laup!

LAAGRIRJUHT: Iim on halb, varustage endid vihmamantlitega! Head ööd!

POISID: Head ööd! —

(Poiste hääled vaibuvad tormimüühinasse, võidutseb äike ja vihm).

(Tükk aega äikese ja tormi muusikat, vihma ja tuult; siis kuuldub pasuna signaali. Pikkamööda kaugeneb äike, rabistab veel vaid vihma).

MURR, VÄÄT JA SITIKAS: (tulevad hiilides).

MURR: Üldise vaikuse signaal kõlas juba tüki aja eest — nüüd magab laager juba sügavat und.

SITIKAS: Kuid seal tule juures seisab valvur! —

MURR: Sellest möödume suures kaares. Sina, Väät, jääd nüüd siia majanduse telgi juurde ja valvad meie varustist, kui meie tagasi ei tule, võta meie seljakotid ja hiili metsa tagasi. —

VÄÄT: Ega nad teid juba püüa! —

(Murr ja Sitikas hiilivad ära).

Hiilisdiki minema!

(Vaikus, rabistab vihma, kaugusest kostab öökulli huikamist ja räägu rääksu-mist).

VÄÄT: (Poolsosinal iseendale). Meie poisid lähenevad —

(Kostab hele vile).

Oi, mis see oli! Valvur jooksis tule juurest ära. . .

(Kostab kaks pikka, rida lühikesi vilesignaale, kuulda jooksumüüdinat)

VÄÄT: (Hädaliselt). Nad jooksevad siia poole — see on Murr —

VALVURI HÄÄL: Seis! (Vile).

(Kuulda sammude ja siis kukkumise müüdinat).

VÄÄT: Murr kukkus — —

HÄÄL: Poisid, siia! Ta on meil käes!

(Viled, pasuna signaal, tõuseb sumin, hääled).

VÄÄT: — Ai! Kes viskas! Midagi lendas mulle vastu nägu — (imestunult) — see on ju lipp . . . rullikeeratud lipp jah. . .

(Kisa valjeneb, laager on ärganud).

VÄÄT: (Väga ärritatult). Mis nüüd saab — oi, oi heldeke — lipp on minu käes — ku-hu ma ta peidan — oi, oi, kõik jooksevad siia poole — poen õige majandustelgi ääre alla. —

HÜÜDED: Üldhäire! Kallaletung!

(Signaalid, „hurraa“ hüüded, üldine vali kisa-kära ja jooksumüüdin).

IV PILT.

(Algab tasane metsamuusika („Metsa unistus“), linnulaul; öö on möödunud — päev ärganud).

JUTLUSTAJA: Äikesetorm on möödunud, alanud uus hommik, siniselge taeva ja hõbedaselt kiirgava päikesega.

Heinaladvul säteandab tuhandeis värves vihmapiisku kui muinasjutulisi kal-liskive, ja metsaall hõljub õrna udu.

Laager keeb kui sipelgapesa — arutatakse öise luuremängu tulemusi.

Signaali peale on poisid eranditult kogunenud lipuväljakule: hommikupalve on loetud kõik tseremooniad sooritatud iga hetk on oodata lipu kerkimist — aga — siis selgub korraga, lippu ei ole — seepeale vaatamata, et öised pealetungijad püüti kinni, lipp on ikkagi kadunud ja üpris saladuslikul viisil.

LAAGRIRJUHT: Lipp on saladuslikul viisil kadunud —!

ÜLDINE SUMIN: — lipp on kadunud —!

(Siis kostab äkki vali trummipõrin, suupill mängib „Toreadori“).

LAAGRIRJUHT: Mis see tähendab —?

LÕKKEJUHT: Sealt läheneb Väike Väät — ja lipp on tal käes!

(Trummipõrin vaikib).

VÄÄT: Laagrijuht! Siin on maleva lipp, seda läheb vist tarvis — kaua ma teda ikka enda käes hoian.

(Trummipõrin, üldine valju juubeldav „hurraa“).

LAAGRIJUHT: Pean seepeale ütlema, et sinu nimi pole mitte Väike-Väät, vaid Väike-Välk! Ealgu Väike-Välk!

POISID: (Kooris). Elagu Väike-Välk! Elagu Väike-Välk!

LAAGRIJUHT: Aga ütle mulle, Väike-Välk, kus sa olid terve öö, et valvurid sind ei leidnud?

VÄÄT: (Häbelikult). Majandustelgis, tühjas võitunnis!

LÖKKEJUHT: Poisid, laulame Väikesele-Välgule vahva välk-laulu!

KÕIK LAULAVAD: Nüüd kuulake kõik poisid — välk ja pauk! (Trumm lööb põmm).

Me Väike-Välk on tubli skaut. (Põmm!)

Eeskujuks kõigile ta — välk ja pauk! (Põmm).

Me Väike-Välk on vahva skaut! (Põmm).

(Üksikud trummilöögid vaibuvad).

(Lõpp.)

Hundu käsiraamat

Koostanud nskm. Raul Oja.

Tartu skaut maleva abijuht.

Koostaja kirjastus, Tartus 1939.,

välkkeses formaadis 104 lk., hind — 35 s.

Niisiis, väike uudis skautlikul kirjandusturul. On ta paralleelväljaanne „Peikeli Huvitava mänguvallale“ või mis õigustaks tema olemasolu?

Läbi lugenud ning võrrelnud väljaannet Peikel'i omaga, ei paku ta just eriti uut. Aga siiski, praktiline külg on tõhusam, just käsitöö ja väikestele sobivate harrastuste alalt vähemalt ideede andmine, siis laule j. m. Nii, et kasu temast on ja kõrvale heita seda ei tarvitse, võib soovitada, — seda üldjoontes.

Tunginud sisusse, selgub aga üsna palju ja päris üsna palju pisikesi vigu, mis nii koostaja kui ka korrektoori poolt läbi lastud. Edasi torkavad silma õige mitmed vastuokused ja ebamäärused. Kui kaheldakse, luban enesele siin mõned välja tõsta!

Loeme lk. 7 „Pesad moodustavad ühise hundude karja, milles normaalselt 20—25 liiget...“ Kas see pole siiski juba üle normaalse arvu?

Loeme: „Kõrgemaks võimuks malevas on maleva vanem, kelle ümber on koondunud maleva nõukogu.“ — Milleks ette rutata, nõukogut veel ei tunta meil.

Lk. 9 jääb noortele segaseks, oleks pidanud „karja skeemi“ eraldi näitama.

Anton Ounapuu elulugu ei võiks kuuluda hundu käsiraamatusse, miks siis ka mitte meie Presidendi, C. R. Jakobsoni j. t. elulood, mille otsustamisele pojad seatakse 38-dal leheküljel.

Hundu seaduste vankumatuses kõneldes (lk. 18), paiskab koostaja sekka — „Nende seaduste järele talitami-

ne on kerge,“ ja seejärele hoiatab hundusid kaldumast kõrvalmõjudele.

Lk. 21 loeme: „... tervita parema käe kahe esimese ja keskmise harkis sõrme mütsimärgi ette tõstmisega“ ... Milline seesugune tarvitus peaks küll välja nägema?

Lk. 29 sõna „väljakäigukoht“ kasutamise poistele küll ei sobi, võinud „käimla“ tarvitada.

Lk. 30 on juttu „hambaklasuurist“, pisikestele peaks küll kõnelema emakeeles.

Lk. 42 loeme: „Igalt matkalt või laagri külastamisel jäägu sulle mälestuseks oma lõigatud kepp“ ... Ja niimoodi kaitsevad hundipojad loodust?!

Milleks tarvitada sõna „eksam“, kui „katse“ on eestikeelne ja läbilõõnud.

Peatükis „Hundu on viisakas“ on võetud käskiv toon, see aga ei mahu enam tänapäeva skautliku kasvatuses raamidesse, peaks eeskujumäärav olema.

Laulude sõnadest võinuks mõnigi rida välja jääda, näiteks lk. 84 loeme:

Kui keegi öösel käratab, tir.,

Ja sõbrad üles äratab, tir.,

Siis küsitaks kohe: „Mis siin on?”

Kus kohas lõppes (taheti vist „lõhkes“ öelda n. n.) gaasipomm?“

*

Neist näidetest jätkub, et juhtida tähelepanu vähemalt edaspidiseks sellele, et noortele määratud väljaanded peavad ka läbi korrigeeritud olema, et nad oma kasvatuslikke ülesandeid täita suudaksid.

Siiski võtame selle väikese käsiraamatu vastu tänutundes noore koostaja püüdiikuse ja heatahte eest ja loodame temalt tulevikus paremat.

H. Michelson, skm.

Mäng suuskadel

Paistab küll pisut vara olevat suusatamisest kõnelda, sest väljas ei ole veel lundki, koguni külmaagi mitte, aga pea võib kõik muutuda ja me otsime oma vanad truud sõbrad matkakaaslased välja, seame nad korda ja liugleme lagedatel väljadel ning lumiste puude all. Et nautida täielikult seda lõbu, peab oskama suusata ja nimelt õieti suusata, mida omandame teistelt, kursustelt ja vastavast kirjandusest. Mõtleme, et omame kõik suusakriikad, teame suusatamisega kaaslevaid hüvesid ja seome siis nii edasi oma harrastuste eriteenistusesse. Suusad ei ole mitte üksnes liiklemise ja spordi teenistuses, vaid ka meie gaidide huvide ja teadmiste arendamise teenistuses, kui me ainult seda tahame, ja meie tahame ja võib-olla isegi pisut pead murrame neid endale eriti vastuvõetavaks tehes.

Suusatada üksinda on huvitav, sest talvise looduses on nii palju ilu, mida nautida ja imetella, et unustad isegi seltsilised. Kuid kui me tahame oma eriharrastuste teenistusesse teda rakendada, siis peab meid olema rohkem, vähemalt salk, kui mitte rühm või isegi malev. Kuulutame välja hoogtalve „kogu malev suuskadele“. Viime oma koondused soodsa ilma puhul välja ja kiviste müüride vahelt lumisesse loodusesse, vähemalt paar kordagi talvel korraldame suuskadel luuremängu või orieteerumismängu.

Tõsisele suusatajale on suusatamisega üürrike, talvepäevad täis tööd ja lühikesed, nii et kasutagem iga vaba hetk. Matkame suuskadel välja oma kodulinna lähemasse ümbrusesse või istume suusarongi ja kihutagem kaugeemale juba laupäeva õhtul, veedame öökuski koolimajas või talutares kilgi lullust uinutatutena ja järgmise päeva koidikul liugleme juba väljadel ja metsades.

Mänguks võib kohaldada suviseid

mänge vastavate muudatustega, kuid võib hankida ka uusi. Kasvatagem endas leidlikkust ja korraldagem pisut võistlustki oma vahel ideerikkama mängu leidmiseks, aidates nii oma juhti kava sisustamisel, mis tuleb kõigepealt meile kasuks.

Kujutlen ette üldjoontes ühe gaididele sobiva mängu sellisena, et meie hulgas on nii kevadeootajaid, kui ka talvepooldajaid. Esimest juhti nimetagem Kevadneiuks, teisi juhtigu Külmaehk Talveeit. Valitsemise sümboliteks on juba vanast ajast valitsemiskepp ja riigiõun, ka meie mängus on nad samaks otstarbeks ja nad on praegu, sest Talveeit valitseb tema käes. Et Kevadmeid ise tahab jälle valitseda, peab ta kepi ja õuna saavutama, mille Talveeit on peitnud oma Talvekantsi, milleks on puudesalk. Tegevus areneb osavõtjate suuskadel olles üldiselt lumesõja põhimõttel, kusjuures on võimalikud igasugused muud võtted, nagu üksikute luurajate salapärased katsed leida valitsemiskeppi ja riigiõuna, sest igaüks ju tahab kanglane olla. Tõrje — kui ka rünnakuvahendiks on ainult lumepallid. Mäng lõpeb kas kevadpooldajate võiduga, kui nad on valitsemisümbolid saavutanud ja Kevadmeid pääseb ise valitsema või talvepooldajate vaherahu palumisega, mis tähendab, et Külmaeit küll edasi valitseb, kuid enam mitte nii kindlalt, sest ta on n. ö. Kevadneiu armust troonil.

Kuid alati ei soovi meie võidelda luuremängus, vaid võistelda orieteerumismängus. Orieteerumismäng on mängijatele täis üllatusi, nõuab taiplikku meelt ja orieteerumiskiirust ühes gaiditarkuste üheaegse kasutamisega. Mängu korraldaja muidugi peab silmas talve iseärasusi ja koostab mängugi vastava. Mängu põhimõtteks on, et kogu tegevus toimuigu peajasjalikult suuskadel, sest ju ainult suusad aita-

vad meil võimutseda sügaval lumel ja koguni soodel, kuna jalakäija on teeraja vang. Peame silmas, et soojus on kiirus ja kiirus on soojus ja vastavalt koostame mängugi. Anname kaasa kinnised lahendusega kirjad, mida võib siis hädakorral avada, kui midu mõne märgi avastamine või ülesande lahendamine muutub hädaohtlikult aeglaseks. Pearõhu asetame suuskadele ja suusatamisele. Kogu mängu kontrollimiseks on mõeldavad kaasaliikuvad passiivsed objektiivsed kontrollid. Alustame mängu täiesti puutumatul lumel, kus meie ülesandeks olgu nimelt üksiku suusataja jälkimine, milline on väga komplitseeritud, hargneb aegajalt mitmeks, on vahepeal tagasi sõidetud vanu jälgi mööda, kõrvale keeratud jne., teeb spiraale, järsud hüpped kõrvale jne., kuski ripub kiri käsuga varitseva hädaohu tõttu küürutades sõita, kuski karp suusamääret teatud külma ilmale vastav kirjaga ilma vastavuse korral kasutada, kuski käsk suuskadega libedast ja järsust nõlvakust ülesse ronida, kuski käsk teha

suusahüpe, kuski käsk võtta suusad, siduda kokku, istuda peale, sõita mäest alla, kuski mäeveerul on vaja sõidu pealt suusakepiiga lumememmede pead otsast lüüa, kuski käsk mäest alla sõidul järsk pöörang teha, kuski viib tee üle kroovide, küngaste, kändude, kuski välja risteldes, otsida märke puude vahel, kuski käsk sõita ilma suusakeppide abita tasast pinda mööda jne. Vahelduseks leitakse ülesandeid antud morses või salakirjas või koguni pildis, mis ootavad vastuseid mitmekesistele küsimustele, kas suusatamise alalt või gaidi tarkuste alalt. Lõpetada võib mängu pisut paigal olles, nimelt lumest teed keeta ja tuhas kartuleid küpsetades, ja kas või mõnel okaspuul küünelaid põletades. Sellist orienteerumismängu on võimatu ette kirjutada täpsalt, ja kui seda saaks teha, siis pole ta enam orienteerumismäng, ta salapärase võlu on siis kadunud.

Jätame oma toredate juhtide hooleks mängude korraldamise ja kohtume nii siis valges maastikus gaidi Suure Mängu üht väikest osa mängides.

Praktilist

Paras aeg on praegu ettevalmistuste tegemiseks eelolevate laagrite vastu, mitte üksnes üksuse varustuse, vaid ka isikliku varustuse kordaseadmiseks.

Isikliku laagri varustuse hulka kuuluvad ka kerged kingad. Harilikult on selleks olnud tenniskingad. Kahjuks on need kingad kummitaldadega ja seepärast kahjulikud jalale, sest jalg kingas higistab.

Praktilisem king selles mõttes on sarnane, mis võimaldab kogu jalale õhu ja päikese juurdepääsu.

Sarnaseks kergeks kingaks on sandaal. Alamal näide, kuidas väheste raha eest on võimalik ise kodusel teel sandaale valmistada.

Väga praktiline sandaal käimiseks vees või liival on n. n. „Rooma sandaal“. Ka on lihtne sandaali valmistusviis.

1. Palja jala järele tõmmata talla kontuurid nahale (joon. 1).

2. Nahal olev joonis täiendada joon. 2 näidatud viisil, tõmmates talla T pikenduseksena kaks riba L.

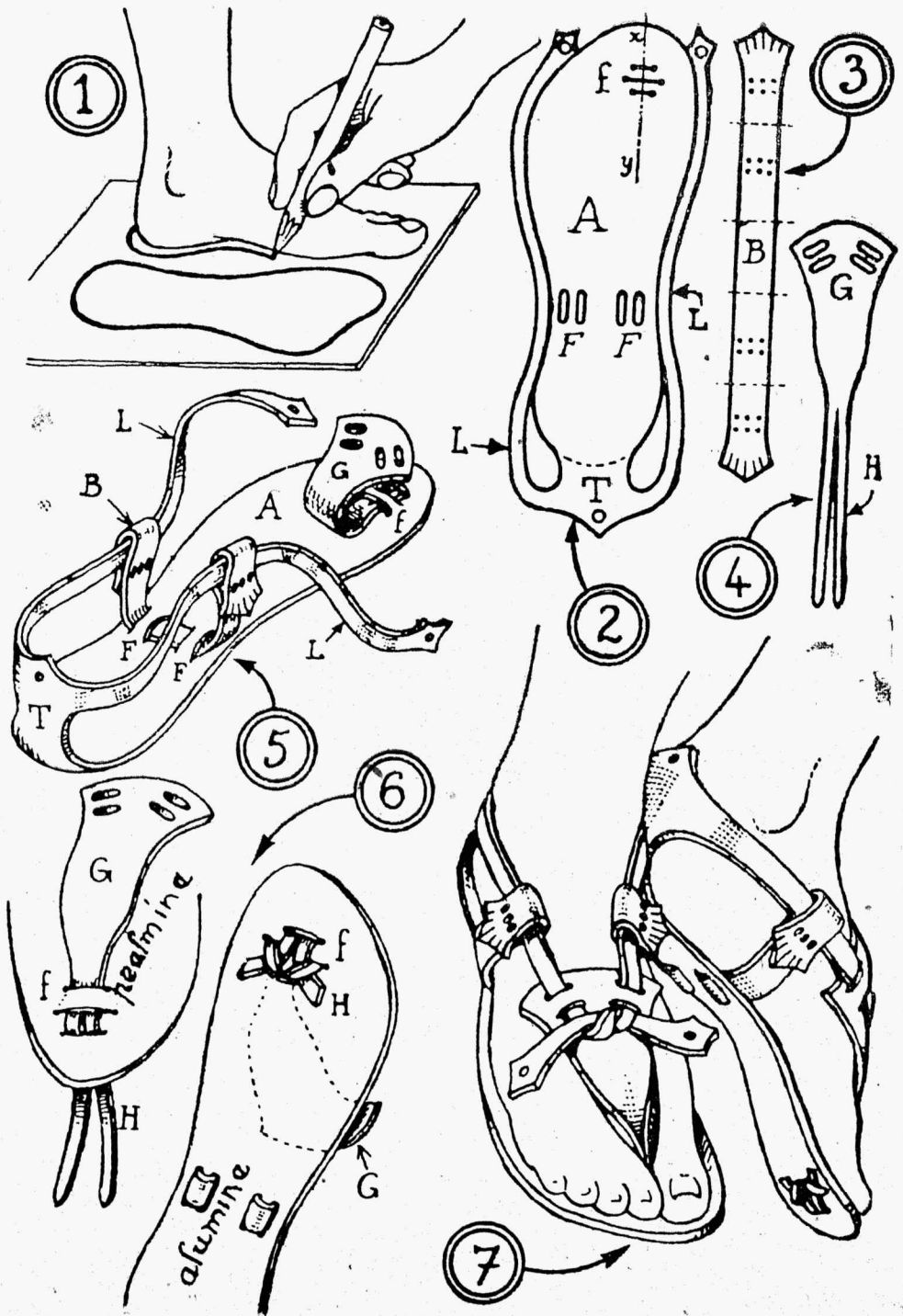
3. Nahast lõigata välja sandaalid ja teha praod F — talla kumeruse kohale.

4. Tõmmata joon xy, mis eraldab suurt varvast teistest varvastest ja lõigata kolm pilu risti joonele xy.

5. Lõigata välja nahast 2 riba B (joon. 3) ja 2 tükki G (joon. 4), mis keskelt lõhestada, et saada ribad H.

Üksikosade kokkupanekul jälgida joon. 5. riba B kinnitamiseks. Talda peab niisutama ja koolutama jala järgi ning lasta kuivada koolutatud asendis. Jälgi joon. 6 tüki G paigutamiseks. Ka see tuleb teha märjaks ja koolutada jala kuju järgi, nagu näidatud joon. 7. Sama joonis näitab ka, kuidas sandaale kanda.

(Vaata joonis lhk. 205)

Õhuskautide tööst Eestis

Skm. R. Kärner.

Käesoleval sügisel, täpsemalt 12. septembril, möödus üks aasta, mil lubati organiseerida Eesti Skautide Maleva Peastaabi otsusel esimesed õhuskautide üksused Eestis. Esimene üksus asutati Tallinna Skautide Malevas ja selle vanemaks valiti lennuväe lendur-vaatleja major V. Andreesen ja juhiks skm. R. Kärner.

Meil oli õhuskautiluse uudsuseks. Paljudes teistes riikides töötavad õhuskautide üksused aga juba aastaid suure eduga.

Õhuskautiluse sihiks on anda võimalus neile skautidele, kes selle ala vastu huvi tunnevad, töötada oma huvide kohaselt skautlikus raamistikus.

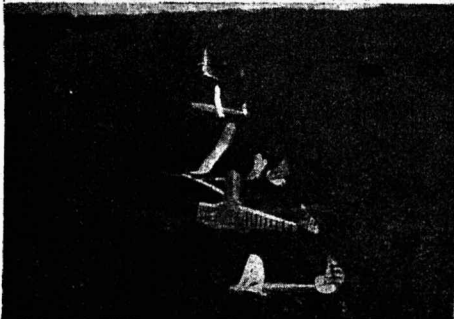
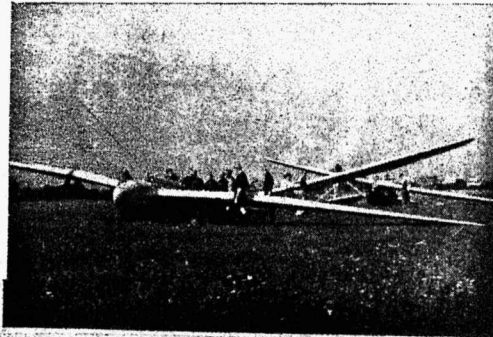
Ühtlasi tahetakse skautidest ette valmistada kaadrit, mis oleks võimeline tegutse-

ma abistajana meie lennuasjanduse, õhu- ja gaasikaitse ettevalmistuse korraldamisel. Vastavalt sellele on ka suunatud õhuskautide töö.

1) Hundud, 8—12 a. vanuseni, tegutseksid peamiselt lennuki mudelite ehitamise alal. Ekskursioonide ja tegevuse jälgimise korras võtavad osa aerodroomide mootor- ja mudellendude ajal. Vanemate igakordsel loal teevad kaasa lende. Neile korraldatakse üldsisulisi loenguid lennuasjandusest, kuulsate lendurite elust ja gaasi- ja õhu- kaitsest, mis kohandatud vastavalt noortele.

2) Skaudid, 12—17 a. vanuseni, tegutsevad samuti mudelitega ja saavad õpetust lennutheoorias ja lennukite ehitamise põhi-

Foto-reportaazi Leedust, Kaunases peetud Balti lennupäevast.

mõtetes. Teevad lihtsamaid katseid ja uurimusi õhuvalla tundma õppimiseks. Võtavad osa aerodroomi teenistusest, olles abilisteks mootor- ja purilendude juures. Soovijad võivad abilistena töötada aerodroomide töökodades. Vanemate igakordsel loal teevad kaasa lende. Neile korraldatakse loenguid, praktilisi töid, ekskursionaalset lennuasjandust ja õhu- ja gaasikaitse alal. Tutvuvad ja saavad vastava väljaõppe KÕ üldettevalmistuse kursuse ulatuses.

3) Vanemskaudid, üle 17 a. ja juhid.

Lisaks kavale, mis ettenähtud kahele esimesele astmele, võtavad tegelikult osa lennu ja KÕ ettevalmistustööst. Soovikohaselt, vastavalt võimalustele, kas puri- või mootorlennu alal ja KÕ juhtimise alal, sooritades teoreetilisi ja praktilisi kursusi ja katseid. Alaealiselt on lendamiseks vajalik vanemate igakordne luba.

4) Üldiselt.

Kõik õhuskaudid, vanuse peale vaatamata, võtavad jõukohaselt osa lennukimudelite, puri- ja mootorilendude võistlusest, lennupäevadest, lennukimudelite valmistamisest ja mudel-, puri- ja mootorlennukite laagritest jne. Peale selle KÕ harjutustest, manöövrimest kas organiseeritud üksusena või üksikult.

Uue eriala töös puudusid vilunud ja kogunud juhid, puudusid kogemused ja ülekõige praktika, samuti esialgne töökaava ja sihid

olid alles tegelikult ellu rakendamata. Kust kõike seda saada? Eeskuju? Kodumaalt? Välismaalt? Oli tarvilik kohe algusest peale teha uus liikumine elujõuliseks. Ja tänu asjaomaste juhtide pingutustele ja paljudele teistele headele kaasaaitajatele, on sellest ka juba osaliselt üle saadud.

Alati lennukimudeli kursustega, mille tegid läbi kõik lippkonna liikmed ja peale selle paar kuud hiljem peetud Aeroklubi mudellennu võistlusest võttis lippkond osa 13 osavõtjaga, kusjuures II koha omandas II jsk. H. Schmidt, saavutades hõbe klassimärgi. Ka hilisematel võistlustel on saavutatud nimetamisväärsed tulemused.

Möödunud suvel oli lippkonnal võimalus saata kaks juhti Soome Jämijärve purilennu kooli vaatlejatena, kus toimusid rahvusvahelised mudellennu võistlused ja kaks-teist juhti õppeotstarbel Leetu, Kaunasesse Balti lennupäevale.

Praegu töötab üksus Eesti Aeroklubi patronaasi all.

Nii on möödunud aasta täis organiseerimis- ja õpingulist tegevust vajalikkude kogemuste omandamiseks.

Õhuskautiluse mõte on liikumise, sisu on antud ja nüüd näitab tulevik tagajärgi.

Õhuskautiluse loomine oli vajalik ja meie riigi tulevik kohustab meid, et meie neile noortele, kellel huvi ja tahtmist, selleks ka täie võimaluse annaksime.

Eesti Skautide Maleva Vanema käskkiri nr. 3

Tallinnas, 5. detsembril 1939. a.

§ 1.

Kõik Eesti hundud ja skaudid pühitsevad detsembrikuu esimesil nädalail Emadepäeva. See on päev, mil nad kõik oma igapäevased askeldused jätavad kõrvale ja pööravad oma erilise tähelepanu emale.

Emadepäeval olgu iga hundu ja skaudi püüe näidata, et ta on skautlusest midagi kasulikku saanud ja edusammude teinud. Meil, noortel, on võimatu tasuda armastaja ema hoolt ja vaeva muul teel kui sirgudes tublikeks poegadeks vanematele ja kasuks isamaale.

Loogu emadepäev uusi õnnistusrikkaid armastussidemeid emade ja poiste vahel. Kindlustagu see päev emade usku ja lootust vaevas ja mures, mis laste eest kantakse.

Koos skautperega tervitan emasid nende aupäeval. Täna selle suure ja rohke armastuse ja vaeva eest, mis olete näinud oma poiste kasvatamisel.

Hundud ja skaudid! Olgu see päev teil alati mees ja olgu see tõeline emade austamise päev.

§ 2.

Sügava skaudisõpruse, kestva poolehoiu ja kaastöö tänutäheks annetan lugupeetud vanematele skaudisõpradele tänumärgi Svastika nõelaga rinnal kandmiseks:

Järva Skautide Malevast	Helmut Veem
Narva Skautide Malevast	Johannes Kristjan
Saare Skautide Malevast	Niina Klaas
Valga Skautide Malevast	Linda Umelas

Alus: Peastaabi otsus protokoll 4, XII 1939 a. Nr. 302.

§ 3.

Skautmasterite Kogu juhatus eettepanekul ülendand tublid ja töökad skaudijuhid noorem skautmasteriteks:

Lääne Skautide Malevast	Siimo Jõe
Saare Skautide Malevast	Arno Kuusk
Tallinna Skautide Malevast	Andrei Kutošin
Tartu Skautide Malevast	Johannes Tõnisson Viktor Vanker Roland Neuman Olev Kuusik

Alus: Peastaabi otsus protokoll 4, XII 1939. a. Nr. 302.

§ 4.

Püsiva ja hää skautliku töö eest annetan teenete diplomi järgmistele skautjuhtidele:

Saare Skautide Malevast	Anton Kask
-----------------------------------	------------

Alus: Peastaabi otsus protokoll 4, XII 1939. a. Nr. 302.

§ 5.

Annetan esimese järgu elupäästemedali ennastsalgava tegutsemise eest ligimese uppumissurmast päästmisel Kuressaare ujumisbasseinis 25. VI 1939 a.

Saare Skautide Maleva skaudile	Väino Napper
--	--------------

Alus: Peastaabi otsus protokoll 4, XII 1939. a. Nr. 302.

§ 6.

Järgmistele I järgu skautidele annetan eeskujuliku skaudi diplomi ühes vastava märgi rinnal kandmise õigusega:

Järva Skautide Malevast	Artur Rannala Erich Tomba
Lääne Skautide Malevast	August Eduard Laik Oskar Rüütel
Narva Skautide Malevast	Karl Koljat Arnold Kelder Vladimir Černõšev Viktor Nigolvits Aleksei Kusnetsov
Saare Skautide Malevast	Aleksander Vachstein
Tallinna Skautide Malevast	Endel Ode Manfred Vismes
Tapa Skautide Malevast	Leo Talve
Tartu Skautide Malevast	Heino Roorand Elmar Vanker Eduard Savitootsi Johannes Treufeldt Heinrich Keskküla

Valga Skautide Malevast
Alus: Peastaabi otsus protokoll 4, XII 1939. a. Nr. 302.

§ 7.

Järgmistele kahe tähe hundudele annetan eeskujuliku hundu diplomi ühes vastava märgi rinnal kandmise õigusega:

Lääne Skautide Malevast	Lauri Kreek
Saare Skautide Malevast	Lembit Saaliste
Tallinna Skautide Malevast	Ilmar Tuuling
Tartu Skautide Malevast	Gunnar Tetsmann
	Vello Vaasa
	Värni Raamat
	Ants Luukas
	Ivar Rammo
	Vello Kuusik
Valga Skautide Malevast	Viktor Einer

Alus: Peastaabi otsus protokoll 4. XII 1939. a. Nr. 302.

§ 8.

Luban skaudi hoolsusmärke malevatel välja anda järgmiselt:

Alutaguse Skautide Maleval	5	Rakvere Skautide Maleval	14
Harju " "	8	Saare " "	15
Järva " "	7	Sakala " "	7
Lääne " "	9	Tallinna " "	21
Narva " "	6	Tapa " "	4
Nõmme " "	6	Tartu " "	16
Pärnu " "	4	Valga " "	1

Alus: Peastaabi otsus protokoll 4. XII 1939. a. Nr. 302.

§ 9

Luban hundu hoolsusmärke malevatel välja anda järgmiselt:

Alutaguse Skautide Maleval	5	Rakvere Skautide Maleval	6
Harju " "	4	Saare " "	7
Järva " "	2	Sakala " "	18
Lääne " "	2	Tallinna " "	12
Narva " "	5	Tartu " "	9
Nõmme " "	3	Valga " "	5

Alus: Peastaabi otsus protokoll 4. XII 1939. a. Nr. 302.

§ 10.

Järgmistel Üleriigilised Skaudijuhtide Kursused lõpetanud skaudijuhtidele luban väljaanda vastavad tunnistused ja kanda Üleriigilise Skaudijuhtide Kursuse lõpetanute välistunnuseid:

- Nskm. Paul Bruns — Alutaguse Skautide Malevast.
- I jsk. August Laik — Lääne Skautide Malevast.
- I jsk. Siimo Jõe — " " "
- Nskm. Ott Vaks — Narva Skautide Malevast.
- I jsk. Elev Saari — Narva Skautide Malevast.
- Nskm. Konstantin Afanasjev — Narva Skautide Malevast.
- I jsk. August Martinson — Pärnu Skautide Malevast.
- I jsk. Igor Dobrohotov — Tallinna Skautide Malevast.
- Nskm. Edgar Multer — Tallinna Skautide Malevast.
- I jsk. Robert Kuusk — Tapa Skautide Malevast.
- Nskm. Karl Savi — Tartu Skautide Malevast.
- I jsk. Viktor Vanker — Tartu Skautide Malevast.
- I jsk. Heino Roorand — Tartu Skautide Malevast.

Alus: Üleriigiliste Skaudijuhtide Kursuste juhatus eettepanek 27. XI. 1939. a. ja Eesti Skautide Maleva Peastaabi otsus protokoll 4. XII. 1939. a. Nr. 302.

§ 11.

Püsisvat skautlikku tööd arvestades luban nooremskautmaster Hugo Kumm'il (23. IV 1935. a.) Pärnu Skautide Malevast esitada ja kaitsta skautmasteri väitekirja. Alus: Peastaabi otsus protokoll Nr. 285. 24. IV. 1939. a.

N. KANN,
skautmaster,
Eesti Skautide Maleva Vanem.
A. GERING,
skautmaster,
Peastaabi Ülem.

Gaidide nurk

Tallinna Gaidide Maleva I rühm 20-aastane

T. G. M. I rühma tegevuse aruanne.

23. aprillil 1919. a. läks T. G. M. II rühm esmakordselt täies koosseisus paraadile, mistõttu loetakse seda päeva rühma asutamise päevaks. Rühma juhtis siis Ljubov Nellis, kelle juhtimisel rühm töötas kuni 1924. a. sügiseni. See esimene „viisaastak“ rühma ajaloo on asutamisajajärk. Sellel ajal sooritati kõik eksamid ja järgud, korraldati lühemaid matku Tallinna ümbruskonda, nagu Rock al Mare'sse, Mõiku, Ves-

vanim, ning ühtlasi ka kui puht I Tall. Linna Tütarl. rühm, I rühmaks. Samuti sai rühm tagasi oma värvi rukkilillesinise, mis aga pärast muudeti helesiniseks.

1928. a. korraldati suvepäev Anijal ning matk Keila-Joale. Sama aasta talvel korraldati raamatuköitmise kursus. 1929. a. suvel võttis rühm osa Maleva Väana laagrist. Talvel korraldati reljeefmaalimis- ja papptöö kursused ning pandi alus punktidesüsteemile ja seati sisse kassa ebasobi-

n.-gaidid H. Tammre
I r. juht.

Prl. E. Kudu
I r. vanem.

kimetsa jne. See oli ka võitlusajajärk rühma olemasolu eest.

1924. a. sügisel valiti rühma juhiks Aleksandra Jõks (abielludes Mikkein), kes juhtis rühma kuni 1932. a. sügiseni. Uue innuga asuti tööle, organiseeriti uusi salku, korraldati kursusi, võeti osa Maleva üritusist jne.

1927. a. oli rühmale murranguaastaks. Malevast olid lahkunud paljud rühmad, muude hulgas oli laiali läinud ka seekordne I rühm, seepärast nummeeriti järelejäänud rühmad uuesti. Nüüd sai II r., kui Maleva

vate sõnade karistamiseks. 1930. a. võttis rühm osa Maleva Kloogal korraldatud laagrist, kust tehti matku Keila-Joale, Paldiskisse ja saartele. Sügise tulekuga algas kokakursus, mis kestis kevadeni. 28. juulist — 10. augustini 1931. a. võeti 16 liikmega osa Maleva laagrist Udriasse. Esmakordselt Maleva ajaloos matkasid kaks (2) gaidi jala Tallinnast Udriasse, läbistades Rakvere, kus oli päevane peatus. Laagri ajal korraldati matku Narva-Jõesuhu, Siljamäele, Narva ja Sinimägedele. 1931. a. emadepäevaks sai I rühm matkamise eest rändauhinna. Sama aasta sügisel jagunes

rühm oma suuruse tõttu kaheks — asutati VIII rühm gaider Kariku juhtimisel, abijuhiks oli Vileida Suharov. Samal aastal võeti harilikku rühma töö kõrval osa ka nahktöö kursusest. Ka tegutses lühemat aega laulukoor hr. K. Leinuse juhtimisel.

I rühm on annud juhte Linda Tari, II rühmale, Elfriide Baart III rühmale, Lisane Suharov IV rühmale.

I rühm on saanud korduvalt auhindu ja diplome emadepäeva näituse väljapanekute eest (enamikus käsitööd).

1932. a. sügisel tabas rühma rakse kaos — nimelt lahkus juhi kohalt A. Jõks, kes abiellumise tõttu oli sunnitud katkestama tegevuse gaidluse alal.

Uueks juhiks valiti Renè Kopp. Sügisel lõpetas Renè kooli koos suurema osa rühma liikmetega. 5. oktoobril 1933 organiseeris Melanie Freiberg rühma uuesti I gümnaasiumi tütarlastest. 1934. a. novembrist lahkus Melanie Freiberg rühmajuhi kohalt ning uueks juhiks valiti Elga Silde. 11. mail 1935. a. pühitses rühm oma 15. aastapäeva tantsuõhtuga.

28. juulist — 8. augustini 1935. a. korraldas rühm laagermatka Tuhalaanes 8 osavõtjaga. 1935. a. lahkus Elga Silde rühmajuhi kohalt ja tema asemel asus Eugenie Vernonstinsky. 20.—25. juunini 1936. a. võttis rühmast 1 gaid osa gaidide II üle-

riiklikust laagrist ning Maleva ekskursioonist Soome.

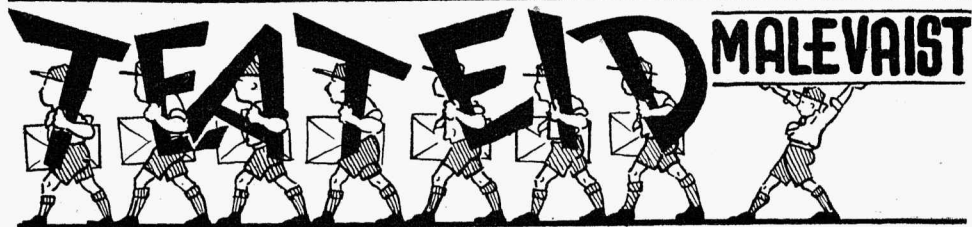
29. septembril 1936. a. valiti uueks rühmajuhiks Hilda Tamre, kes 16. oktoobril 1936. a. organiseeris hellakestest ja noorematest gaididest uue I rühma, missuguses koosseisus rühm tänaseni töötab. 5. oktoobril 1937. a. sai rühm omale ka uue vanema Elsa Kudu näol.

3. oktoobril 1937. korraldas rühm rühmapäeva Männiku—Liival, kus võeti algajailt vastu III järk. 1938. a. suvel korraldatud juhtkoolist Tõrva Helmes võttis osa 1 gaid. 21. mail 1938. a. korraldati rühmapäev Maleva suvekodus Sõrves ning 27. veebruaril talipäev Kose-Lükatil. 7. septembril 1938 oli rühmapäev Viimsis. Rühmapäevade peamiseks eesmärgiks on olnud III järgu praktiline vastuvõtmine. 1939. a. 19.—26. juulini korraldatud Maleva laagrist võttis I rühmast osa 5 gaidi.

Rühmas on praegu 7 hellakest, 20 gaidi ja 15 vanemgaidi. Vanemgaidid töötavad 1938. aastast alates rühmituse juures eraldi rühmana. Kuna hellakesed juba ennem gaididest eraldi töötasid. Gaidid töötavad peaausjalikult salkades, sooritades matku, õppides järke jne. Kord kuus ning suursündmuste puhul aga tuleb terve rühmitus kokku, et tunda end siiski ühise perena, T. G. Maleva I rühmitusena.

Tallinna gaidide Maleva I rühma juhtkond ja liikmed.

TALLINNAST

Tall. sk. ja gaid. Malevad pühitsesid oma järjekordset emadepäeva 17. XII. s. a. „Estonia“ kontsertsaalis. Avar saal oli inimesist tulvil. Päevakohase peakõne pidas haridusminister prof. P. Kogermand. Kohal Peavanema abi kol. J. Vellerind, peaskaut skm. N. Kann, Peastaabi ülem skm. A. Gerling j. t.

Emadepäeva ettekanded jätsid hea mulje, sest kõik õnnestus. Tundus et kõik oli innuga ettevalmistatud ja juhitud kindlakäeliselt. Puudusid need ammu nähtud venitamised. Mitmeid ettekandeid korrafi. Eriliselt tunnustavalt peab allakriipsutama Maleva laulukoori ja rahvatantsugrupi ettekandeid.

NARVAST

Skautide-gaidide ühine mardimürts 11. nov. maskeeritud martide, tantsu ja lauludega, nagu ikka üks mardi-ball.

* * *

12. nov. lõime kaasa 40 poisiga vanaraua korjandusele, 4000 kg rauarämpsu kuhjus skaudiposte käte läbi raudteejaama.

* * *

19. nov. meistervõistlused sõlmimises. Võitis „Kalev“, Meistrid ja rekordimehed skaudisõlmede sidumises I j. sk. L. Remmelgas 7,8 sek. ja II j. sk. sõlmede — II j. sk. H. Roletski 10,7 sek.

* * *

Uue rühma organiseerimistööd käivad praegu Soldinas ja Tuleviku uudisasunduses.

* * *

Äsja lõppes üldine lippkondade kontroll, tulemusega ollakse rahul.

* * *

Narva gaidid ja skaudid said linnavalituse lahkelt vastutulekul vastava lepingu alusel 5 aastaks ruumid — terve vanalinna kivimaja alumise korra. Ruumid nõuavad aga kapitaalremnoti, millest aga Sõprade Selts ja gaidid-skaudid ühiselt üle loodavad saada.

B.

RAKVEREST

Rakvere Gaidide Maleva „Tormitütarde“ rühmitise korraldusel toimus 25. nov., s. a., oma maleva ruumes „Eesti Skaudi“ õhtu.

Peo puhastulu läheb „Eesti Skaudi“ muretsemiseks neile gaididele-hellakestels, kol see veel rühmitises puudub.

Praegu tellib „Tormitütardest“ „Eesti Skauti“ 50%, s. o. 25 gaidi-hellakest. Lähimas tulevikus muutub tellimiste arv seega 100%-liseks.

*

Samuti toimus „Tormitütarde“ korraldusel 3. nov. s. a. „Kodu“ ruumes „Usuline õhtu“. Kõneles õpetaja K. Teel teemal „Usk ja noored“. Rohkearvuliselt noori ja nende vanemaid.

Käesoleva aastakäigu „Eesti Skaudi“ viimase numbriga täname kõiki usinaid kaastöölisi ja lugejaid ning soovime

rõõmsaid pühi ja edukast uut aastat!

Toime tus

VÄLJAANDJA: EESTI SKAUTIDE MALEVA PEASTAAP. Pea- ja vastutavtoimetaja N. KANN. Tegevtoimetaja: L. KÄRSEN. Toimetuse liikmed: V. SUIGUSAAR, E. OTS, A. VAKS, R. KÄRNER, J. RAJALEID, E. KARIK. Talitusjuht: A. PEIKEL. Üksiknumbri hind 25 snt. Aastakäik Kr. 2.—. Ilmub aastas 10 numbrit. Toimetuse ja talituse aadress: Tallinn, Vene tän. nr.26. Telef. 476-96. Jooksev arve nr. 180.

Eesti Skautide Maleva juhtide ja skaudisõprade üleriiklik XIII aastakoosolek.

Tallinnas, 5. ja 6. jaanuaril 1940.

Reede, 5. jaanuaril 1940. a.

I. Kella 10.00—12.30 — Aastakoosoleku avaaktus
Estonia kontsertsaalis.

PÄEVAKORD:

1. Avasõna
2. Rakendus
3. Tervitused
4. Aktuse kõne: „Skautlikkude organi-
satsioonide ülesandeid tänapäeval“
5. Peastaabi aruanne
6. Aruanded kohtadelt
7. Lõpusõna

II. Kella 17.00—18.30 — Skautmastrite kogu erikoosolek.

PÄEVAKORD:

1. Rakendus
2. Aruanne
3. Eelarve
4. Valimised
5. Päevaküsimused

III. Kella 17.00—18.30 — Skaudisõprade Seltside esindajate
erikoosolek.

PÄEVAKORD:

1. Rakendus
3. Eelarve koostamise korra läbirääki-
mised.
4. Jooksvad küsimused.

Laupäeval, 6. jaanuaril 1949. a.

- I. Kella 10.00—13.00 — Erikoosolekud hundu-, skaut- ja vanemskaut juhtidele.

PÄEVAKORD:

1. Rakendus
2. Aruanded
3. Tegevuskavad
4. Skautlikud päevaküsimused.

- II. Kella 15.00—16.45 — Erikoosolekud malevajuhtidele.

PÄEVAKORD:

1. Rakendus
2. Aruanded
3. Tegevuskavad
4. Päevaküsimused.

- III. Kella 15.00—16.45 — Erikoosolekud meriskautide juhtidele ja Üleriigilise Juhtide Kursuste lõpetanuile.

- IV. Kella 17.00—18.00 — Lõppkoosolek.

PÄEVAKORD:

1. Skautliku töö aktiviseerimine
2. Otsuste vastuvõtmine.

